

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ

VERICA TRSTENJAK

της 29ης Νοεμβρίου 2007¹

I — Εισαγωγή

1. Η αναιρεσείουσα —ήτοι Les Éditions Albert René SARL— ζητεί από το Δικαστήριο να εξαφανίσει την απόφαση του Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (τρίτο τμήμα), της 27ης Οκτωβρίου 2005, Éditions Albert René κατά ΓΕΕΑ — Orange (MOBILIX) (T-336/03, Συλλογή 2005, σ. II-4667, στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση), με την οποία το Πρωτοδικείο απέρριψε την προσφυγή της κατά της αποφάσεως του τέταρτου τμήματος του Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια, υποδείγματα) (ΓΕΕΑ) της 14ης Ιουλίου 2003 (υπόθεση R 0559/2002-4), σχετικά με διαδικασία ανακοπής μεταξύ της αναιρεσείουσας και της εταιρίας Orange A/S (στο εξής: Orange), που είχε ως αντικείμενο ανακοπή που άσκησε η δικαιούχος του προγενέστερου σήματος OBELIX, ήτοι η αναιρεσείουσα, κατά της καταχωρίσεως του λεκτικού σημείου MOBILIX ως κοινοτικού σήματος. Το τμήμα ανακοπών απέρριψε την ανακοπή της αναιρεσείουσας, το δε τέταρτο τμήμα προσφυγών δέχθηκε την προσφυγή της.

2. Η αναιρεσείουσα υποστηρίζει κυρίως ότι το Πρωτοδικείο παραβίασε, με την ανωτέρω

απόφασή του, την αρχή της απαγορεύσεως της *reformatio in pejus* και εφάρμοσε κατά τρόπο μηχανικό τη θεωρία της λεγόμενης «εξουδετερώσεως» κατά την εκτίμηση του κινδύνου συγχύσεως μεταξύ των προϊόντων και των υπηρεσιών δύο παρεμφερών σημάτων.

II — Νομικό πλαίσιο

3. Το άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για το κοινοτικό σήμα², ρυθμίζει τους λόγους μη καταχωρίσεως και προβλέπει:

«1. Κατόπιν ανακοπής του δικαιούχου προγενέστερου σήματος, το αιτούμενο σήμα δεν γίνεται δεκτό για καταχώρηση:

1 — Γλώσσα του πρωτοτύπου: η γαλλική.

2 — ΕΕ 1994 L 11, σ. 1.

- α) εάν ταυτίζεται με το προγενέστερο σήμα και τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες, για τα οποία ζητείται το σήμα, ταυτίζονται με εκείνα για τα οποία προστατεύεται το προγενέστερο σήμα
- β) εάν, λόγω του ταυτοσήμου του ή της ομοιότητας με το προγενέστερο σήμα και του ταυτοσήμου ή της ομοιότητας των προϊόντων ή υπηρεσιών που προσδιορίζουν τα δύο σήματα, υπάρχει κίνδυνος σύγχυσης του κοινού της εδαφικής περιοχής στην οποία απολαύει προστασίας το προγενέστερο σήμα. Ο κίνδυνος σύγχυσης περιλαμβάνει και τον κίνδυνο συσχέτισης με το προγενέστερο σήμα.
- ii) σήματα καταχωρημένα σε κράτος μέλος ή, όσον αφορά το Βέλγιο, το Λουξεμβούργο και τις Κάτω Χώρες, στο Γραφείο σημάτων της Μπενελούξ,
- iii) σήματα που έχουν αποτελέσει αντικείμενο διεθνούς καταχώρησης, η οποία ισχύει σε ένα κράτος μέλος
- β) οι αιτήσεις σημάτων που αναφέρονται στο στοιχείο α), υπό την επιφύλαξη της καταχώρησής τους

2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, ως “προγενέστερα σήματα” νοούνται:

- α) τα σήματα τα οποία έχουν κατατεθεί πριν από την ημερομηνία αίτησης κοινοτικού σήματος, αφού ληφθεί υπόψη, ενδεχομένως, το προβαλλόμενο δικαίωμα προτεραιότητας, για τα σήματα αυτά και τα οποία ανήκουν στις ακόλουθες κατηγορίες:

- γ) τα σήματα τα οποία, κατά την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης κοινοτικού σήματος ή, ενδεχομένως, την ημερομηνία της προτεραιότητας που προβάλλεται σε υποστήριξη της αίτησης κοινοτικού σήματος, ήσαν παγκοίμως γνωστά σε ένα κράτος μέλος κατά την έννοια του άρθρου 6 δις της Σύμβασης των Παρισίων.

[...]

- i) κοινοτικά σήματα,

5. Κατόπιν ανακοπής του δικαιούχου προγενέστερου σήματος κατά την έννοια της παραγράφου 2, το αιτούμενο σήμα δεν γίνεται επίσης δεκτό για καταχώρηση αν ταυτίζεται ή ομοιάζει με το προγενέστερο

σήμα και πρόκειται να καταχωρηθεί για προϊόντα ή υπηρεσίες που δεν ομοιάζουν με αυτές για τις οποίες έχει καταχωρηθεί το προγενέστερο σήμα, εφόσον, στην περίπτωση προγενέστερου κοινοτικού σήματος, τα σήμα αυτό χαίρει φήμης στην Κοινότητα και, στην περίπτωση προγενέστερου εθνικού σήματος, το σήμα αυτό χαίρει φήμης στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος η δε χρησιμοποίηση, χωρίς εύλογη αιτία του αιτούμενου σήματος, θα προσπόριζε αθέμιτο όφελος από τον διακριτικό χαρακτήρα ή τη φήμη του προγενέστερου σήματος, ή θα έβλαπτε τον εν λόγω διακριτικό χαρακτήρα ή τη φήμη.»

4. Το άρθρο 74 του ανωτέρω κανονισμού ρυθμίζει την αυτεπάγγελτη εξέταση των πραγματικών περιστατικών και προβλέπει:

«1. Κατά την ενώπιόν του διαδικασία, το Γραφείο εξετάζει τα πραγματικά περιστατικά εντούτοις, σε διαδικασία που αφορά τους σχετικούς λόγους απαραδέκτου της καταχώρησης, η εξέταση περιορίζεται στα επιχειρήματα που προβάλλουν οι διάδικοι καθώς και τα υποβληθέντα από αυτούς αιτήματα.

2. Το Γραφείο μπορεί να μη λαμβάνει υπόψη πραγματικά περιστατικά που δεν επικαλέστηκαν ή αποδείξεις που δεν προσεκόμισαν εγκαίρως οι διάδικοι.»

5. Το άρθρο 44 του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου³ προβλέπει:

«§ 1 Το δικόγραφο της προσφυγής που αναφέρεται στο άρθρο 21 του Οργανισμού του Δικαστηρίου περιέχει:

α) το ονοματεπώνυμο και την κατοικία του προσφεύγοντος

β) προσδιορισμό του καθού

γ) το αντικείμενο της διαφοράς και συνοπτική έκθεση των ισχυρισμών των οποίων γίνεται επίκληση

δ) τα αιτήματα του προσφεύγοντος

ε) ενδεχομένως, τα προτεινόμενα αποδεικτικά μέσα.

3 — ΕΕ 1991, L 136, σ. 1, όπως διορθώθηκε με διορθωτικό που δημοσιεύθηκε στην ΕΕ 1991, L 317, σ. 34.

§ 2 Για τους σκοπούς της διαδικασίας, το δικόγραφο της προσφυγής περιέχει προσδιορισμό τόπου επιδόσεων στην έδρα του Πρωτοδικείου. Αναφέρει επίσης το όνομα του αντικλήτου.

χεία που αναφέρονται στο άρθρο 21, δεύτερο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου.

Αν το δικόγραφο της προσφυγής δεν είναι σύμφωνο με τις προϋποθέσεις αυτές, όλες οι επιδόσεις για τους σκοπούς της διαδικασίας προς τον ενδιαφερόμενο διάδικο, επί όσο χρονικό διάστημα εξακολουθεί να υφίσταται η παράλειψη αυτή, πραγματοποιούνται με συστημένη ταχυδρομική αποστολή προς τον εκπρόσωπο ή τον δικηγόρο του διαδίκου. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 100, παράγραφος 1, ως νομότυπη επίδοση λογίζεται στην περίπτωση αυτή η κατάθεση του συστημένου εγγράφου στο ταχυδρομείο του τόπου όπου εδρεύει το Πρωτοδικείο.

§ 3 Ο πληρεξούσιος δικηγόρος οφείλει να καταθέσει στη γραμματεία αποδεικτικό νομιμοποίησής του που να βεβαιώνει ότι έχει ικανότητα παραστάσεως ενώπιον των δικαστηρίων κράτους μέλους ή άλλου συμβαλλόμενου στη Συμφωνία ΕΟΧ κράτους.

§ 4 Το δικόγραφο της προσφυγής συνοδεύεται, όπου απαιτείται, από τα στοι-

§ 5 Αν ο προσφεύγων είναι νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, επισυνάπτεται στο δικόγραφο της προσφυγής του:

- α) το καταστατικό του ή πρόσφατο απόσπασμα του βιβλίου των εμπορικών εταιριών ή πρόσφατο απόσπασμα του βιβλίου των σωματείων ή κάθε άλλο στοιχείο που να αποδεικνύει την ύπαρξη του νομικού προσώπου
- β) αποδεικτικό ότι η εντολή προς τον δικηγόρο δόθηκε προσηκόντως από εκπρόσωπό του εξουσιοδοτημένο προς τούτο.

§ 5α Το δικόγραφο της προσφυγής που ασκείται δυνάμει ρήτρας διαιτησίας περιεχομένης σε σύμβαση δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, η οποία έχει συναφθεί από την Κοινότητα ή για λογαριασμό της σύμφωνα με το άρθρο 238 της Συνθήκης ΕΚ ή το άρθρο 153 της Συνθήκης ΕΚΑΕ, πρέπει να συνοδεύεται από αντίγραφο της περιέχουσας την εν λόγω ρήτρα συμβάσεως.

§ 6 Αν το δικόγραφο της προσφυγής δεν είναι σύμφωνο με τις προϋποθέσεις που απαριθμούνται στις παραγράφους 3 έως 5 του παρόντος άρθρου, ο γραμματέας τάσσει στον προσφεύγοντα εύλογη προθεσμία για την τακτοποίηση του δικογράφου της προσφυγής ή για την προσκόμιση των στοιχείων που αναφέρονται ανωτέρω. Εφόσον εντός της προθεσμίας που έχει ταχθεί δεν γίνει η τακτοποίηση ή δεν προσκομιστούν τα στοιχεία, το Πρωτοδικείο κρίνει αν η μη τήρηση αυτών των προϋποθέσεων συνεπάγεται το απαράδεκτο της προσφυγής.»

ακουστεί ο γενικός εισαγγελέας, να χορηγήσει στον αντίδικο προθεσμία για να απαντήσει.

Το Πρωτοδικείο επιφυλάσσει την κρίση του για το παραδεκτό του ισχυρισμού στην απόφαση με την οποία τερματίζεται η δίκη.»

6. Το άρθρο 48 του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου προβλέπει:

«§ 1 Οι διάδικοι μπορούν προς υποστήριξη της επιχειρηματολογίας τους να προτείνουν με τα υπομνήματα απαντήσεως και ανταπαντήσεως αποδεικτικά μέσα. Οι διάδικοι αιτιολογούν την καθυστερημένη πρόταση των αποδεικτικών μέσων.

7. Το άρθρο 135, παράγραφος 4, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου προβλέπει ότι τα υπομνήματα των διαδίκων δεν μπορούν να τροποποιήσουν το αντικείμενο της ενώπιον του τμήματος προσφυγών διαφοράς.

III — Τα πραγματικά περιστατικά

§ 2 Κατά τη διάρκεια της δίκης απαγορεύεται η προβολή νέων ισχυρισμών, εκτός αν στηρίζονται σε νομικά και πραγματικά στοιχεία που ανέκυψαν κατά τη διαδικασία.

8. Στις 7 Νοεμβρίου 1997, η Orange υπέβαλε στο ΓΕΕΑ, δυνάμει του κανονισμού 40/94, όπως έχει τροποποιηθεί, αίτηση καταχώρισεως του λεκτικού σημείου MOBILIX ως κοινοτικού σήματος.

Αν κατά τη διάρκεια της διαδικασίας προβάλει ο διάδικος νέο ισχυρισμό κατά τους όρους του προηγούμενου εδαφίου, ο πρόεδρος μπορεί, μετά την εκπνοή των συνήθων δικονομικών προθεσμιών, βάσει εκθέσεως του εισηγητή δικαστή και αφού

9. Τα προϊόντα και οι υπηρεσίες για τις οποίες ζητήθηκε η καταχώριση emπίπτουν στις κλάσεις 9, 16, 35, 37, 38 και 42 κατά την

έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας σχετικά με τη διεθνή ταξινόμηση προϊόντων και υπηρεσιών με σκοπό την καταχώριση σημάτων, της 15ης Ιουνίου 1957, όπως αναθεωρήθηκε και τροποποιήθηκε, και αντιστοιχούν, για καθεμία από τις κλάσεις αυτές, στην ακόλουθη περιγραφή:

- «Συσκευές, όργανα και εγκαταστάσεις τηλεπικοινωνίας, στα οποία περιλαμβάνονται αυτά που προορίζονται για την τηλεφωνία, τηλέφωνα και κυψελοειδή τηλέφωνα, εξοπλισμός μετάδοσης και λήψης, στον οποίο περιλαμβάνονται κεραίες και παραβολικοί ανακλαστήρες, συσσωρευτές και μπαταρίες, μετασχηματιστές και μετατροπείς, κωδικοποιητές και αποκωδικοποιητές, κωδικοποιημένες κάρτες και κάρτες για κωδικοποίηση, τηλεκάρτες, συσκευές και όργανα σηματοδότησης και διδασκαλίας, ηλεκτρονικά ευρετήρια τηλεφώνων, μέρη και εξαρτήματα (μη περιλαμβανόμενα σε άλλες κλάσεις) για όλα τα προαναφερθέντα είδη», που υπάγονται στην κλάση 9
- «Εγκατάσταση και επισκευή τηλεφώνων, κατασκευή, επισκευές, υπηρεσίες εγκαταστάσεων», που υπάγονται στην κλάση 37
- «Τηλεπικοινωνίες, όπου περιλαμβάνεται η παροχή πληροφοριών σε σχέση με τις τηλεπικοινωνίες, επικοινωνίες μέσω τηλεφώνου και τηλέγραφου, επικοινωνίες μέσω οθονών ηλεκτρονικών υπολογιστών και κυψελοειδών τηλεφώνων, μετάδοση τηλεομοιοτυπιών, ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές εκπομπές, στις οποίες περιλαμβάνονται εκπομπές μέσω καλωδιακής τηλεόρασης και του Διαδικτύου (Internet), αποστολή μηνυμάτων, χρηματοδοτική μίσθωση συσκευών αποστολής μηνυμάτων, χρηματοδοτική μίσθωση τηλεπικοινωνιακών συσκευών, στις οποίες περιλαμβάνονται συσκευές τηλεφωνίας», που υπάγονται στην κλάση 38
- «Επιστημονική και βιομηχανική έρευνα, μηχανική, όπου περιλαμβάνονται εγκαταστάσεις προβολής και τηλεπικοινωνιακές εγκαταστάσεις, ειδικότερα για την τηλεφωνία, και προγραμματισμός ηλεκτρονικών υπολογιστών, σχεδιασμός, συντήρηση και ενημέρωση λογισμικού, χρηματοδοτική μίσθωση ηλεκτρονικών υπολογιστών και προγραμμάτων ηλεκτρονικών υπολογιστών», που υπάγονται στην κλάση 42.
- «Υπηρεσίες απάντησης απόντος συνδρομητή (για προσωρινά απόντες συνδρομητές), παροχή συμβουλών και βοήθειας σε σχέση με τη διαχείριση και την οργάνωση, παροχή συμβουλών και βοήθειας σε σχέση με την εκπλήρωση επαγγελματικών καθηκόντων», που υπάγονται στην κλάση 35
- «Επιστημονική και βιομηχανική έρευνα, μηχανική, όπου περιλαμβάνονται εγκαταστάσεις προβολής και τηλεπικοινωνιακές εγκαταστάσεις, ειδικότερα για την τηλεφωνία, και προγραμματισμός ηλεκτρονικών υπολογιστών, σχεδιασμός, συντήρηση και ενημέρωση λογισμικού, χρηματοδοτική μίσθωση ηλεκτρονικών υπολογιστών και προγραμμάτων ηλεκτρονικών υπολογιστών», που υπάγονται στην κλάση 42.

10. Η αίτηση καταχώρισεως κοινοτικού σήματος αποτέλεσε το αντικείμενο ανακοπής που άσκησε η αναιρεσείουσα. Έγινε επίκληση

των ακολούθων προγενεστέρων δικαιωμάτων, που αφορούν τον όρο «OBELIX»:

— προγενέστερο καταχωρισθέν σήμα, το οποίο προστατεύεται από την καταχώριση του κοινοτικού σήματος αριθ. 16 154 της 1ης Απριλίου 1996 για τα ακόλουθα προϊόντα και υπηρεσίες, κατά το μέτρο που έχουν ενδιαφέρον για την παρούσα διαδικασία:

— «Συσκευές και όργανα ηλεκτρικά, ηλεκτρονικά, φωτογραφικά, κινηματογραφικά, οπτικά και διδασκαλίας (εκτός συσκευών προβολής) που περιλαμβάνονται στην κλάση 9, ηλεκτρονικές συσκευές για παιχνίδια με ή χωρίς οθόνη, ηλεκτρονικοί υπολογιστές, τμήματα προγραμμάτων και προγράμματα πληροφορικής που έχουν καταγραφεί σε μέσα αποθήκευσης δεδομένων, και ειδικότερα βιντεοπαιχνίδια», που υπάγονται στην κλάση 9

— «Χαρτί, χαρτόνι και είδη από αυτά τα υλικά, έντυπο υλικό (που περιλαμβάνεται στην κλάση 16), εφημερίδες, περιοδικά, βιβλία, υλικό βιβλιοδεσίας (και ειδικότερα κλωστές, υφάσματα και άλλα υλικά που χρησιμοποιούνται στη βιβλιοδεσία) φωτογραφίες, είδη χαρτοπωλείου, κολλώδεις ύλες (για χαρτικά ή για οικιακή χρήση) υλικά για καλλιτέχνες, συγκεκριμένα υλικά για το σχέδιο, τη ζωγραφική,

την προτυποποίηση (μοντελοποίηση) χρωστήρες, γραφομηχανές και είδη γραφείου (εκτός των επίπλων) μηχανήματα και συσκευές γραφείου (τα οποία περιλαμβάνονται στην κλάση 16) παιδαγωγικό και εκπαιδευτικό υλικό (εκτός συσκευών) πλαστικά υλικά συσκευασίας (μη περιλαμβανόμενα σε άλλες κλάσεις) παιγνιόχαρτα τυπογραφικά στοιχεία στερεότυπα», που υπάγονται στην κλάση 16

— «Παιχνίδια, αθύρματα είδη γυμναστικής και αθλητισμού (τα οποία περιλαμβάνονται στην κλάση 28) διακοσμήσεις χριστουγεννιάτικων δένδρων», που υπάγονται στην κλάση 28

— «Μάρκετινγκ και διαφήμιση», που υπάγονται στην κλάση 35

— «Παρουσίαση έργων, παραγωγή έργων, ενοικίαση έργων έκδοση βιβλίων και περιοδικών εκπαίδευση και ψυχαγωγία διοργάνωση εκδηλώσεων και εκθέσεων δημόσιες δραστηριότητες, πάρκα αναψυχής, παραγωγή μουσικών θεαμάτων και διαλέξεων έκθεση αρχιτεκτονικών απομιμήσεων και θεάματα ιστορικού, πολιτιστικού και λαογραφικού χαρακτήρα», που υπάγονται στην κλάση 41

- «Υπηρεσίες παροχής προσωρινού καταλύματος και υπηρεσίες σίτισης☒ φωτογραφίες☒ μεταφράσεις☒ διαχείριση και εκμετάλλευση δικαιωμάτων του δημιουργού☒ εκμετάλλευση της πνευματικής ιδιοκτησίας», που υπάγονται στην κλάση 42.

- προγενέστερο παγκοίμως γνωστό σήμα σε όλα τα κράτη μέλη⁴.

11. Προς στήριξη της ανακοπής της, η αναιρεσείουσα υποστήριξε ότι υπάρχει κίνδυνος συγχύσεως κατά την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', και 2, του κανονισμού 40/94.

12. Με απόφαση της 30ής Μαΐου 2002, το τμήμα ανακοπών απέρριψε την ανακοπή και επέτρεψε τη συνέχιση της διαδικασίας καταχώρισης της αιτήσεως για την καταχώριση κοινοτικού σήματος. Αφού εκτίμησε ότι ο χαρακτήρας του προγενεστέρου σήματος ως παγκοίμως γνωστού δεν είχε αποδειχθεί με πειστικό τρόπο, το τμήμα ανακοπών κατέληξε στο συμπέρασμα ότι τα σήματα δεν ήταν, στο σύνολό τους, παρεμφερή. Έκρινε ότι υπάρχει κάποια ακουστική ομοιότητα, αλλά η εν λόγω ομοιότητα αντισταθμίζεται από την οπτική διάσταση των σημάτων και, ειδικότερα, από τις πολύ διαφορετικές κατηγορίες προϊόντων που διακινούνται: κινητά

τηλέφωνα στην περίπτωση του MOBILIX και οβελίσκοι στην περίπτωση του OBELIX.

13. Κατόπιν προσφυγής που άσκησε η αναιρεσείουσα την 1η Ιουλίου 2002, το τέταρτο τμήμα προσφυγών εξέδωσε την απόφασή του στις 14 Ιουλίου 2003. Το τμήμα προσφυγών ακύρωσε εν μέρει την απόφαση του τμήματος ανακοπών. Το τμήμα προσφυγών διευκρίνισε, κατ' αρχάς, ότι η ανακοπή έπρεπε να θεωρηθεί ότι στηρίζεται αποκλειστικώς στον κίνδυνο συγχύσεως. Εν συνεχεία, ανέφερε ότι ήταν πιθανό να γίνει αντιληπτή ορισμένη ομοιότητα μεταξύ των σημάτων. Όσον αφορά τη σύγκριση των προϊόντων και των υπηρεσιών, το τμήμα προσφυγών εκτίμησε ότι οι «συσκευές και τα όργανα σηματοδότησης και διδασκαλίας» της αιτήσεως καταχώρισεως κοινοτικού σήματος και οι «συσκευές και τα οπτικά όργανα και όργανα διδασκαλίας» της προγενέστερης καταχώρισεως, που περιλαμβάνονται στην κλάση 9, ήσαν παρεμφερή. Το τμήμα προσφυγών κατέληξε στο ίδιο συμπέρασμα για τις υπηρεσίες της κλάσεως 35 που τιτλοφορούνται «παροχή συμβουλών και βοήθειας σε σχέση με τη διαχείριση και την οργάνωση, παροχή συμβουλών και βοήθειας σε σχέση με την εκπλήρωση επαγγελματικών καθηκόντων» για την αίτηση καταχώρισεως κοινοτικού σήματος και «μάρκετινγκ και διαφήμιση» για την προγενέστερη καταχώριση. Το τμήμα προσφυγών συνήγαγε ότι, με δεδομένο τον βαθμό ομοιότητας μεταξύ των επίμαχων σημείων, αφενός, και μεταξύ των ως άνω ειδικών προϊόντων και υπηρεσιών, αφετέρου, υπήρχε κίνδυνος συγχύσεως του οικείου κοινού. Ως εκ τούτου, το τμήμα προσφυγών απέρριψε την αίτηση καταχώρισεως κοινοτικού σήματος για τις «συσκευές και τα όργανα σηματοδότησης και διδασκαλίας» και για τις υπηρεσίες που τιτλοφορούνται «παροχή συμβουλών και βοήθειας σε σχέση με τη διαχείριση και την οργάνωση, παροχή συμβουλών και βοήθειας σε σχέση με την εκπλήρωση επαγγελματικών καθηκόντων» και δέχθηκε την εν λόγω αίτηση για τα υπόλοιπα προϊόντα και υπηρεσίες.

4 — Βλ. σκέψη 5 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

IV — Η διαδικασία ενώπιον του Πρωτοδικείου και η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

14. Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου την 1η Οκτωβρίου 2003, η αναιρεσείουσα ζήτησε την ακύρωση της αποφάσεως του τμήματος προσφυγών της 14ης Ιουλίου 2003, προβάλλοντας τρεις λόγους ακυρώσεως που αντλούνταν, πρώτον, από παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', και του άρθρου 8, παράγραφος 2, του κανονισμού 40/94, δεύτερον, από παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 40/94 και, τρίτον, από παράβαση του άρθρου 74 του κανονισμού 40/94. Πρέπει να διευκρινιστεί ότι, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η αναιρεσείουσα ζήτησε, επικουρικός, την παραπομπή της υποθέσεως ενώπιον του τέταρτου τμήματος προσφυγών προκειμένου να έχει τη δυνατότητα να αποδείξει τη φήμη του σήματός της κατά την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 40/94.

15. Το Πρωτοδικείο εξέτασε κατ' αρχάς, με την απόφασή του, το παραδεκτό πέντε εγγράφων που επισυνάπτονταν στο δικόγραφο της προσφυγής και τα οποία προσκομίστηκαν από την αναιρεσείουσα για πρώτη φορά ενώπιον του Πρωτοδικείου προκειμένου να αποδειχθεί η φήμη του σημείου OBELIX. Αφού διαπίστωσε ότι τα έγγραφα αυτά δεν προσκομίστηκαν στο πλαίσιο της διαδικασίας ενώπιον του ΓΕΕΑ, το Πρωτοδικείο, στηριζόμενο στο άρθρο 63 του κανονισμού 40/94, τα έκρινε απαράδεκτα στον βαθμό που τυχόν αποδοχή τους θα αντέβαινε στο άρθρο 135, παράγραφος 4, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου (σκέψεις 15 και 16 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως). Το Πρωτοδικείο υπενθύμισε, στο πλαίσιο αυτό, τα χαρακτηριστικά της προσφυγής που εισάγει ακυρωτική διαφορά

στο πλαίσιο της οποίας η νομιμότητα της πράξεως που προσβάλλεται ενώπιον του δικαστή πρέπει να εκτιμάται σε συνάρτηση με τα πραγματικά και νομικά στοιχεία που υφίστανται κατά τον χρόνο εκδόσεώς της.

16. Ακολούθως, το Πρωτοδικείο απέρριψε ως απαράδεκτο τον λόγο ακυρώσεως που στηριζόταν στο άρθρο 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 40/94, τονίζοντας ότι η ενδεχόμενη εφαρμογή της διατάξεως αυτής ουδέποτε ζητήθηκε από την αναιρεσείουσα ενώπιον του τμήματος προσφυγών και ότι, ως εκ τούτου, αυτό δεν την εξέτασε. Πάντως, πρώτον κατά το άρθρο 74 του κανονισμού 40/94, σε διαδικασία που αφορά τους σχετικούς λόγους απαραδέκτου της καταχωρίσεως, η εξέταση του ΓΕΕΑ περιορίζεται στα επιχειρήματα που προβάλλουν οι διάδικοι καθώς και στα υποβληθέντα από αυτούς αιτήματα. Δεύτερον, η προσφυγή που ασκείται ενώπιον του Πρωτοδικείου σκοπεί στον έλεγχο της νομιμότητας των αποφάσεων των τμημάτων προσφυγών του ΓΕΕΑ κατά την έννοια του άρθρου 63 του κανονισμού 40/94, αυτός δε ο έλεγχος πρέπει να γίνεται ενόψει των νομικών ζητημάτων που έχουν τεθεί ενώπιον αυτών των τελευταίων. Τρίτον, κατά το άρθρο 135, παράγραφος 4, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, «[τ]α υπομνήματα των διαδίκων δεν μπορούν να τροποποιήσουν το αντικείμενο της ενώπιον του τμήματος προσφυγών διαφοράς» (σκέψεις 19 έως 25 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως).

17. Τέλος, το Πρωτοδικείο απέρριψε, δυνάμει του άρθρου 44, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, ως απαράδεκτο το αίτημα που προβλήθηκε το πρώτον κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση (σκέψεις 28 και 29 της αναιρεσιβαλλόμενης αποφάσεως).

18. Ακολούθως, το Πρωτοδικείο προχώρησε στην ανάλυση επί της ουσίας των λόγων ακυρώσεως. Ως προς τον λόγο που αφορά την παράβαση του άρθρου 74 του κανονισμού 40/94, κατά τον οποίο, δεδομένου ότι δεν προβλήθηκε αντίθετος ισχυρισμός από το άλλο μέρος της διαδικασίας, το τμήμα προσφυγών έπρεπε να θεωρήσει ότι το σήμα OBELIX της ανακόπτουσας έχαιρε φήμης, το Πρωτοδικείο έκρινε, με τις σκέψεις 34 και 35 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι το άρθρο 74 του κανονισμού 40/94 δεν μπορεί να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι το ΓΕΕΑ υποχρεούται να θεωρεί αποδεδειγμένους τους ισχυρισμούς τους οποίους επικαλέστηκε ένας διάδικος και οι οποίοι δεν αμφισβητήθηκαν από τον αντίδικο κατά τη διαδικασία ανακοπής. Εν προκειμένω, ούτε το τμήμα ανακοπών ούτε το τμήμα προσφυγών θεώρησε ότι η αναιρεσείουσα είχε τεκμηριώσει κατά τρόπο πειστικό, μέσω πραγματικών περιστατικών ή αποδεικτικών στοιχείων, τη νομική εκτίμηση που προέβλεπε, ήτοι τη φήμη του μη καταχωρισθέντος σημείου και τον υψηλό βαθμό διακριτικού χαρακτήρα του καταχωρισθέντος σημείου. Ως εκ τούτου, το Πρωτοδικείο απέρριψε, με τη σκέψη 36 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, αυτόν τον λόγο ακυρώσεως ως αβάσιμο.

19. Όσον αφορά τον λόγο ακυρώσεως που στηρίζεται στο άρθρο 8, παράγραφοι 1, στοιχείο β', και 2, του κανονισμού 40/94, το Πρωτοδικείο προέβη αρχικά στην εκτίμηση της ομοιότητας μεταξύ των επίμαχων προϊόντων και υπηρεσιών. Το Πρωτοδικείο απέρριψε το επιχείρημα της αναιρεσείουσας ότι τα προϊόντα στα οποία αναφέρεται η αίτηση περί καταχωρίσεως ως κοινοτικού σήματος, που υπάγονται στις κλάσεις 9 και 16, περιλαμβάνονταν στον έχοντα ευρεία διατύπωση κατάλογο προϊόντων και υπηρεσιών που είχε υποβληθεί κατά την προηγηθείσα καταχώριση αποφαινόμενο στη σκέψη 61 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως ότι το γεγονός και μόνον ότι ένα συγκεκριμένο προϊόν χρησιμοποιείται ως εξάρτημα, μέρος του

εξοπλισμού ή συστατικό άλλου προϊόντος δεν αρκεί, αυτό καθ' εαυτό, για να αποδειχθεί ότι τα τελικά προϊόντα, στα οποία ενσωματώνονται τα ως άνω συστατικά, είναι παρεμφερή, καθόσον, ιδίως, η φύση τους, ο προορισμός τους και οι ενδιαφερόμενοι πελάτες μπορούν να είναι εντελώς διαφορετικοί. Στη συνέχεια, το Πρωτοδικείο έκρινε, με τις σκέψεις 62 και 63 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, τα εξής:

«62 Εξάλλου, από τη διατύπωση του καταλόγου των προϊόντων και των υπηρεσιών της προγενέστερης καταχωρίσεως για την κλάση 9 προκύπτει ότι οι τομείς που προσδιορίζονται από το δικαίωμα αυτό είναι η φωτογραφία, ο κινηματογράφος, η οπτική, η εκπαίδευση και τα βιντεοπαιχνίδια. Ο ως άνω κατάλογος των προϊόντων και των υπηρεσιών πρέπει να προσεγγίζει αυτόν που αποτελεί αντικείμενο διεκδικήσεως στο πλαίσιο της αιτήσεως καταχωρίσεως κοινοτικού σήματος, στην οποία εκτίθεται ότι ο οικείος τομέας είναι, κατά τρόπο σχεδόν αποκλειστικό, εκείνος των τηλεπικοινωνιών υπό όλες τις μορφές του. Ο εξοπλισμός τηλεπικοινωνιών εμπίπτει στην κατηγορία των «συσκευών για την εγγραφή, τη μετάδοση, την αναπαραγωγή ήχου ή εικόνας», που αποτελεί μέρος του επίσημου τίτλου της κλάσεως 9 σύμφωνα με τον Διακανονισμό της Νίκαιας. Ωστόσο, το μέρος αυτό του τίτλου της κλάσεως (“τηλεπικοινωνίες”) δεν αποτέλεσε αντικείμενο διεκδικήσεως στο πλαίσιο του προγενέστερου δικαίωματος, πράγμα που συνεπάγεται ότι ο εξοπλισμός τηλεπικοινωνιών δεν θεωρείτο ότι καλύπτεται από το εν λόγω δικαίωμα. Η προσφεύγουσα προέβη στην καταχώριση του σήματός της για μεγάλο αριθμό κλάσεων, αλλά δεν μνημόνευσε τις “τηλεπικοινωνίες” κατά

τον προσδιορισμό των προϊόντων και μάλιστα απέκλεισε το σύνολο της κλάσεως 38 από την καταχώριση. Πάντως, η κλάση 38 αφορά ακριβώς τις υπηρεσίες των “τηλεπικοινωνιών”.

- 63 Συναφώς, πρέπει να γίνει δεκτή η παρατήρηση του τμήματος προσφυγών ότι η προγενέστερη καταχώριση προστατεύει τις “συσκευές και τα ηλεκτρικά και ηλεκτρονικά όργανα”, αλλά ότι η ευρεία αυτή διατύπωση δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί από την προσφεύγουσα ως επιχείρημα που παρέχει τη δυνατότητα να συναχθεί η ύπαρξη μιας πολύ έντονης ομοιότητας ούτε, κατά μείζονα λόγο, η ύπαρξη ταυτοσημίας με τα προϊόντα που μνημονεύονται στην αίτηση, ενώ μπορούσε να επιτευχθεί εύκολα ειδική προστασία των συσκευών και οργάνων τηλεπικοινωνίας.»

20. Το Πρωτοδικείο επικύρωσε τη διαπίστωση του τμήματος προσφυγών ότι μεταξύ των υπηρεσιών των κλάσεων 37 και 42 τις οποίες μνημόνευσε η αίτηση καταχώρισεως σήματος και των υπηρεσιών που είχαν δηλωθεί με την προηγούμενη καταχώριση και αφορούσαν την κλάση 42 δεν υπήρχε καμία ομοιότητα (σκέψη 67) και αποφάνθηκε ως ακολούθως:

«68. Δεύτερον, το τμήμα προσφυγών δεν υπέπεσε σε πλάνη όταν ισχυρίστηκε ότι οι υπηρεσίες που απαριθμούνται στην αίτηση καταχώρισεως κοινοτικού σήματος στο πλαίσιο της κλάσεως 38 [...] παρουσίαζαν επαρκείς διαφορές σε σχέση με εκείνες που προσδιορίζονται από την προγενέστερη καταχώριση και περιλαμβάνονται στην κλάση 41 [...], λαμβανομένης υπόψη της τεχνικής

φύσεώς τους και λαμβανομένων υπόψη των δεξιοτήτων που απαιτούνται για να προταθούν οι εν λόγω υπηρεσίες και των αναγκών των καταναλωτών που προορίζονται να ικανοποιηθούν. Κατά συνέπεια, οι υπηρεσίες που περιέχονται στην αίτηση καταχώρισεως σήματος και οι οποίες περιλαμβάνονται στην κλάση 38 παρουσιάζουν, το πολύ, μια ισχνή ομοιότητα με τις υπηρεσίες που προστατεύονται από το προγενέστερο δικαίωμα και οι οποίες περιλαμβάνονται στην κλάση 41.

69. Εν συνεχεία, πρέπει να απορριφθεί το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι όλα τα προϊόντα και οι υπηρεσίες που αφορά η αίτηση καταχώρισεως κοινοτικού σήματος μπορούν να συνδέονται, κατά τον ένα ή τον άλλο τρόπο, με τους “ηλεκτρονικούς υπολογιστές” και τα “προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών” (κλάση 9) που καλύπτονται από το προγενέστερο σήμα. Όπως ορθώς παρατηρεί το καθού, στη σημερινή λίαν τεχνολογική κοινωνία, σχεδόν κανένας ηλεκτρονικός ή ψηφιακός εξοπλισμός ή υλικό δεν λειτουργεί χωρίς τη χρησιμοποίηση ηλεκτρονικών υπολογιστών με τη μία ή την άλλη μορφή. Αν γινόταν δεκτή η ομοιότητα σε όλες τις περιπτώσεις όπου το προγενέστερο δικαίωμα καλύπτει τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές, και όπου τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες που προσδιορίζονται από το σημείο του οποίου ζητείται η καταχώριση ενδέχεται να χρησιμοποιούν ηλεκτρονικούς υπολογιστές, τούτο θα κατέληγε οπωσδήποτε στην υπέρβαση του αντικειμένου της προστασίας που χορηγείται από τον νομοθέτη στον δικαιούχο ενός σήματος. Μια τέτοια άποψη θα οδηγούσε σε μια κατάσταση στην οποία η καταχώριση του λογισμικού ή του υλικού πληροφορικής θα μπορούσε, στην πράξη, να αποκλείσει τη μεταγενέστερη καταχώριση παντός είδους

ηλεκτρονικής ή ψηφιακής διεργασίας ή υπηρεσίας που εκμεταλλεύεται το ως άνω λογισμικό ή το ως άνω υλικό. Ο αποκλεισμός αυτός δεν είναι, εν πάση περιπτώσει, θεμιτός εν προκειμένω, καθόσον η αίτηση καταχώρισεως κοινοτικού σήματος προορίζεται αποκλειστικώς για τις τηλεπικοινωνίες υπό τις διάφορες μορφές τους, ενώ η προγενέστερη καταχώριση δεν αναφέρεται σε καμία δραστηριότητα στον τομέα αυτό. Εξάλλου, όπως ορθώς ανέφερε το τμήμα προσφυγών, τίποτε δεν εμπόδιζε την προσφεύγουσα να προβεί στην καταχώριση του σήματός της επίσης όσον αφορά την τηλεφωνία.»

21. Τέλος, το Πρωτοδικείο διαπίστωσε, με τη σκέψη 70 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι «τα επίμαχα προϊόντα και υπηρεσίες δεν είναι παρεμφερή», πλην μίας εξαιρέσεως: υπάρχει ομοιότητα μεταξύ της «χρηματοδοτικής μισθώσεως ηλεκτρονικών υπολογιστών και προγραμμάτων ηλεκτρονικών υπολογιστών» που περιέχεται στην αίτηση καταχώρισεως κοινοτικού σήματος (κλάση 42) και των «ηλεκτρονικών υπολογιστών» και «προγραμμάτων ηλεκτρονικών υπολογιστών που έχουν καταγραφεί σε μέσα αποθήκευσης δεδομένων» της αναιρεσείουσας (κλάση 9) λόγω της συμπληρωματικότητάς τους.

22. Όσον αφορά τη σύγκριση των σημείων, αφού τόνισε ότι το τμήμα προσφυγών είχε αποφανθεί, με την προσβαλλόμενη απόφασή του, ότι τα επίμαχα σημεία ήσαν παρεμφερή (σκέψη 74 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως), το Πρωτοδικείο προέβη στην οπτική, φωνητική και εννοιολογική σύγκρισή τους (σκέψεις 75 έως 81 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως).

23. Το Πρωτοδικείο έκρινε μεταξύ άλλων ότι, παρά την ύπαρξη των κοινών συνδυασμών γραμμάτων «OB» και της καταλήξεως «LIX», των δύο σημείων, αυτά παρουσιάζουν ορισμένες σημαντικές οπτικές διαφορές, όπως είναι τα γράμματα που έπονται των δύο γραμμάτων «OB» που είναι «E» στην πρώτη περίπτωση και «I» στη δεύτερη περίπτωση, η αρχή των λέξεων (το κοινοτικό σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση αρχίζει από «M» και το προγενέστερο σήμα από «O») και το μήκος τους. Αφού υπενθύμισε ότι η προσοχή του καταναλωτή κατευθύνεται κυρίως στην αρχή της λέξεως, το Πρωτοδικείο κατέληξε ότι «τα επίμαχα σημεία δεν είναι οπτικές παρόμοια ή ότι παρουσιάζουν, το πολύ, μια πολύ ισχυρή οπτική ομοιότητα» (σκέψεις 75 και 76 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως).

24. Αφού προέβη στη φωνητική σύγκριση των σημείων, το Πρωτοδικείο διαπίστωσε ότι αυτά παρουσιάζουν ορισμένη φωνητική ομοιότητα (σκέψεις 77 και 78). Ως προς την εννοιολογική σύγκριση, το Πρωτοδικείο διαπίστωσε ότι, έστω και αν ο όρος «OBELIX» έχει καταχωρηθεί ως λεκτικό σήμα, τούτο θα ταυτίζεται εύκολα από το μέσο κοινό με το δημοφιλές πρόσωπο μιας σειράς εικονογραφημάτων, πράγμα που καθιστά λίαν απίθανη την εννοιολογική σύγκριση του κοινού με τους περίπου σχετικούς όρους (σκέψη 79 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως). Δεδομένου ότι το λεκτικό σήμα OBELIX έχει, από την άποψη του ενδιαφερόμενου κοινού, σαφή και καθορισμένη σημασία, ούτως ώστε το κοινό αυτό να μπορεί να την προσλαμβάνει άμεσα, οι εννοιολογικές διαφορές μεταξύ των σημείων μπορούν να εξουδετερώσουν τις φωνητικές καθώς και τις τυχόν οπτικές ομοιότητες των σημείων (σκέψεις 80 έως 81 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως).

25. Όσον αφορά τον κίνδυνο συγχύσεως, το Πρωτοδικείο, αφού παρέπεμψε στην απόφαση της 22ας Οκτωβρίου 2003, T-311/01, Editions Albert René κατά ΓΕΕΑ — Trucco (Starix) (Συλλογή 2003, σ. II-4625), επισήμανε ότι «οι ανομοιότητες μεταξύ των επίμαχων σημείων είναι επαρκείς για να μην υπάρχει κίνδυνος συγχύσεως του ενδιαφερομένου κοινού, δεδομένου ότι ένας τέτοιος κίνδυνος προϋποθέτει ότι, σωρευτικώς, ο βαθμός ομοιότητας των επίμαχων σημάτων και ο βαθμός ομοιότητας των προϊόντων ή υπηρεσιών που προσδιορίζουν τα σήματα αυτά είναι επαρκώς υψηλοί» (σκέψη 82 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως). Ακολούθως, το Πρωτοδικείο έκρινε ότι:

«83 Υπό τις περιστάσεις αυτές, η εκτίμηση του τμήματος προσφυγών ως προς τον διακριτικό χαρακτήρα του προγενεστέρου σήματος, καθώς και οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας σχετικά με τη φήμη του σήματος αυτού, δεν έχουν καμία επίπτωση επί της εφαρμογής του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94 στην προκειμένη υπόθεση (βλ., υπ' αυτήν την έννοια, απόφαση Starix, σκέψη 22 ανωτέρω, σκέψη 60).

84 Πράγματι, ο κίνδυνος συγχύσεως προϋποθέτει ταυτότητα ή ομοιότητα μεταξύ των σημείων αλλά και μεταξύ των προσδιοριζομένων προϊόντων και υπηρεσιών, η δε φήμη που έχει ένα σήμα αποτελεί στοιχείο που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη προκειμένου να εκτιμάται αν η ομοιότητα μεταξύ των σημείων ή μεταξύ των προϊόντων και

υπηρεσιών είναι αρκετή για να δημιουργήσει κίνδυνο συγχύσεως (βλ., υπ' αυτήν την έννοια και κατ' αναλογία, απόφαση Canon, σκέψη 59 ανωτέρω, σκέψεις 22 και 24). Όμως, δεδομένου ότι, εν προκειμένω, τα αντιπαρατιθέμενα σημεία δεν μπορούν να θεωρηθούν ως όμοια ή παρεμφερή, το γεγονός ότι το προγενέστερο σήμα είναι ευρέως γνωστό ή ότι χαιρεί φήμης στην Ευρωπαϊκή Ένωση δεν μπορεί να επηρεάσει τη γενική εκτίμηση του κινδύνου συγχύσεως (βλ., υπ' αυτήν την έννοια, απόφαση Starix, σκέψη 22 ανωτέρω, σκέψη 61).

85 Τέλος, πρέπει να απορριφθεί το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι, δυνάμει του επιθήματος "ix", θα μπορούσε κάλλιστα να υποθεθεί ότι ο όρος "MOBILIX" εντάσσεται διακριτικά στην οικογένεια σημάτων που αποτελείται από τα πρόσωπα της σειράς "Astérix" και ότι ο εν λόγω όρος γίνεται αντιληπτός ως παράγωγο του όρου "OBELIX". Συγκεκριμένα, αρκεί, συναφώς, να επισημανθεί ότι η προσφεύγουσα δεν μπορεί να επικαλεστεί κανένα αποκλειστικό δικαίωμα για τη χρήση του επιθήματος "ix".

86 Από τις ανωτέρω σκέψεις προκύπτει ότι δεν πληρούται μία από τις αναγκαίες προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94. Συνεπώς, δεν υφίσταται κίνδυνος συγχύσεως μεταξύ του σήματος του οποίου ζητείται η καταχώριση και του προγενεστέρου σήματος.»

26. Ως εκ τούτου, το Πρωτοδικείο απέρριψε την προσφυγή της αναιρεσείουσας.

27. Η αναιρεσείουσα άσκησε αναίρεση κατά της απόφασης του Πρωτοδικείου στις 13 Ιανουαρίου 2006.

28. Επιβάλλεται επίσης η διαπίστωση ότι η εν λόγω αίτηση αναίρεσης, αν και παραδεκτή, λόγω της εκτάσεώς της δεν ακολουθεί τις συστάσεις που εκτίθενται στο σημείο 44 των πρακτικών οδηγιών σχετικά με τις απευθείας προσφυγές και τις αιτήσεις αναίρεσης⁵.

29. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 25ης Οκτωβρίου 2007, οι διάδικοι υπέβαλαν τις παρατηρήσεις τους και απάντησαν στις ερωτήσεις του Δικαστηρίου.

V — Ανάλυση της αιτήσεως αναίρεσης

30. Προς στήριξη της αιτήσεώς της αναίρεσης, η αναιρεσείουσα προβάλλει έξι λόγους αναίρεσης. Με τον πρώτο λόγο αναίρεσης, υποστηρίζει ότι η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση παρέβη το άρθρο 63 του κανονισμού 40/94 και ότι διέλαβε εκτιμήσεις σε σχέση με την ομοιότητα των σημάτων, μολονότι τούτο δεν αποτελούσε αντικείμενο

της αχθείσας ενώπιον του Πρωτοδικείου διαφοράς. Με τον τρόπο αυτόν, παραβίασε την αρχή της απαγορεύσεως της *reformatio in rejus*. Με τον δεύτερο λόγο αναίρεσης, η αναιρεσείουσα προβάλλει ότι συντρέχει παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94 όσον αφορά την ομοιότητα των προϊόντων και των υπηρεσιών και την ομοιότητα των σημάτων. Με τον τρίτο λόγο αναίρεσης, η αναιρεσείουσα προσάπτει στο Πρωτοδικείο ότι παρέβη το άρθρο 74 του κανονισμού 40/94. Με τον τέταρτο λόγο αναίρεσης, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι συντρέχει παράβαση των άρθρων 63 του κανονισμού 40/94 και 135, παράγραφος 4, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου. Με τον πέμπτο λόγο αναίρεσης, αιτιάται το Πρωτοδικείο ότι παρέβη το άρθρο 63 του κανονισμού 40/94 και τα άρθρα 44, 48 και 135, παράγραφος 4, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, δεδομένου ότι απέρριψε ως απαράδεκτο το αίτημα της αναιρεσείουσας για παραπομπή της υποθέσεως ενώπιον του τμήματος προσφυγών. Ο έκτος λόγος αναίρεσης αφορά παράβαση του άρθρου 63 του κανονισμού 40/94 λόγω της μη αποδοχής ορισμένων εγγράφων.

A — *Επί του πρώτου λόγου αναίρεσης που στηρίζεται στην προβαλλόμενη παράβαση του άρθρου 63 του κανονισμού 40/94 και την προσβολή της γενικής αρχής του δικονομικού κοινοτικού δικαίου της απαγορεύσεως της reformatio in rejus*

1. Επιχειρήματα των διαδίκων

31. Η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι η απόφαση του Πρωτοδικείου αντιβαίνει στο

5 — ΕΕ 2004, L 361, σ. 15.

άρθρο 63 του κανονισμού 40/94 καθώς και στις γενικές αρχές του διοικητικού και δικονομικού κοινοτικού δικαίου στον βαθμό που έκρινε, αντίθετα προς την προσβαλλόμενη απόφαση του τμήματος προσφυγών, ότι τα επίμαχα σήματα OBELIX και MOBILIX δεν ήσαν παρεμφερή, προβαίνοντας με τον τρόπο αυτό σε μία διαπίστωση που είναι εις βάρος της αναιρεσείουσας για ζήτημα το οποίο δεν είχε τεθεί παραδεκτώς και υπερβαίνοντας έτσι την εξουσία που παρέχεται στο Πρωτοδικείο οσάκις ελέγχει τις αποφάσεις των τμημάτων προσφυγών του ΓΕΕΑ σε υποθέσεις όπως η υπό κρίση.

32. Συγκεκριμένα, η αναιρεσείουσα τονίζει ότι το ζήτημα της ομοιότητας των σημάτων ουδώς αποτελεί αντικείμενο της προσφυγής που ασκήθηκε ενώπιον του Πρωτοδικείου και δεν έπρεπε ως εκ τούτου να αποτελέσει αντικείμενο της ενώπιόν του διαφοράς. Εντούτοις, έστω και αν το ζήτημα της ομοιότητας των σημάτων δεν τέθηκε παραδεκτώς από κανένα διάδικο πρωτοδίκως, ωστόσο το Πρωτοδικείο πρόβη σε μία κρίση σχετικά με το ζήτημα αυτό που είναι εις βάρος της αναιρεσείουσας και έτσι παραβίασε στην πραγματικότητα την αρχή της απαγορεύσεως της *reformatio in pejus*.

33. Το ΓΕΕΑ ανταπαντά, παραπέμποντας στην απόφαση Canon (απόφαση της 29ης Σεπτεμβρίου 1998, C-39/97, Συλλογή 1998, σ. I-5507, σκέψη 17 και διατακτικό), ότι ο πρώτος λόγος αναιρέσεως είναι προδήλως αβάσιμος. Συγκεκριμένα, το Πρωτοδικείο ήταν υποχρεωμένο να εξετάσει την ομοιότητα των επίμαχων σημείων. Η αναιρεσείουσα αμφισβήτησε με το δικόγραφο της προσφυγής της τις εκτιμήσεις του τμήματος προσφυγών σε σχέση με τον κίνδυνο συγχύσεως. Δεδομένου ότι η ομοιότητα των σημείων αποτελούσε στοιχείο των εκτιμήσεων αυτών, έπρεπε κατ' ανάγκην να εξεταστεί από το Πρωτοδικείο στο πλαίσιο του ελέγχου της νομιμότητας των εκτιμήσεων του

τμήματος προσφυγών βάσει του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94 προκειμένου να διασφαλιστεί η ορθή εφαρμογή του.

34. Επιπλέον, το ΓΕΕΑ υπενθυμίζει ότι το Πρωτοδικείο δεν τροποποίησε την απόφαση του τμήματος προσφυγών. Πάντως, η απαγόρευση της *reformatio in pejus* εμποδίζει το δευτεροβάθμιο δικαστήριο να βαίνει πέραν των αιτημάτων του εκκαλούντος και να τον θέτει σε δυσμενέστερη μοίρα σε σχέση με αυτήν στην οποία θα ετίθετο αν δεν είχε ασκήσει ένδικο μέσο. Εν προκειμένω, το Πρωτοδικείο δεν τροποποίησε την απόφαση με την οποία το τμήμα προσφυγών δέχθηκε εν μέρει την ανακοπή. Συνεπώς, η αναιρεσείουσα δεν τέθηκε σε δυσμενέστερη μοίρα σε σχέση με αυτήν στην οποία θα ετίθετο αν δεν είχε ασκήσει προσφυγή ενώπιον του Πρωτοδικείου.

2. Εκτίμηση

35. Σύμφωνα με τη γενική αρχή του δικονομικού δικαίου της απαγορεύσεως της *reformatio in pejus*, το ανώτερο ιεραρχικά δικαστήριο δεν μπορεί, οσάκις αποφαίνεται επί ένδικου μέσου, π.χ. επί εφέσεως, να επιτείνει τα δυσμενή αποτελέσματα της προσβαλλόμενης αποφάσεως που εξέδωσε κατώτερο ιεραρχικά δικαστήριο εις βάρος του ασκήσαντος το ένδικο μέσο, εφόσον μόνον αυτός άσκησε ένδικο μέσο⁶.

⁶ — Fasching, W., *Zivilprozessrecht*, 2η έκδοση, Βιέννη, 1990, σ. 883, Rosenberg, L., Schwab, K.-H., και Gottwald, P., *Zivilprozessrecht*, 16η έκδοση, Μόναχο, 2004, σ. 983, καθώς και Rechberger, W., και Simotta, D.-A., *Zivilprozessrecht*, 6η έκδοση, Βιέννη, 2003, σ. 454 και 455.

36. Από την αρχή της απαγορεύσεως της *reformatio in rebus* συνάγεται επίσης ότι, εν γένει, η χειρότερη δυνατή έκβαση που μπορεί να έχει ένδικο βοήθημα για τον ασκήσαντα αυτό είναι η απόρριψή του και η επικύρωση απλώς και μόνον της προσβαλλομένης αποφάσεως⁷.

37. Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι τούτο συμβαίνει με την αναιρεσίουσα. Βάσει της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, η αναιρεσίουσα τίθεται στην ίδια μοίρα με αυτήν που ετίθετο πριν από την άσκηση της προσφυγής της ενώπιον του Πρωτοδικείου. Από την άποψη αυτή, δυσχερώς μπορεί να θεωρηθεί ότι συντρέχει *reformatio in rebus*.

38. Πάντως, η απαγόρευση της *reformatio in rebus* ενώπιον του κοινοτικού δικαστή περιορίζεται από το καθήκον του να εξετάζει αυτεπαγγέλτως τους λόγους ακυρώσεως που αφορούν τη δημόσια τάξη⁸. Λόγος ακυρώσεως που αφορά την εσωτερική νομιμότητα δεν μπορεί να εξεταστεί ενώπιον του κοινοτικού δικαστή παρά μόνον κατόπιν σχετικού αιτήματος του προσφεύγοντος, ενώ λόγος ακυρώσεως που αφορά τη δημόσια τάξη μπορεί, και μάλιστα πρέπει, να εξετάζεται αυτεπαγγέλτως από τον δικαστή⁹.

39. Πρέπει να τονιστεί ότι η έννοια της δημοσίας τάξεως στο πλαίσιο των λόγων ακυρώσεως που προβάλλονται ενώπιον του

κοινοτικού δικαστή¹⁰ «συνδέεται αποκλειστικά με ζητήματα τα οποία, λόγω της σημασίας τους για το γενικό συμφέρον, δεν είναι στη διάθεση των διαδίκων ούτε του Δικαστηρίου και πρέπει να εξετάζονται αυτεπαγγέλτως ευθύς εξαρχής έστω και όταν δεν αποτελούν αντικείμενο της διαφοράς»¹¹.

40. Η αναιρεσίουσα προσάπτει στο Πρωτοδικείο ότι εξέτασε αυτεπαγγέλτως, με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, τη νομιμότητα της αποφάσεως του τμήματος προσφυγών βάσει του κριτηρίου της ομοιότητας, μολονότι δεν προβλήθηκε συναφώς μια τέτοια αιτίαση. Η αναιρεσίουσα φρονεί ότι τούτο συνιστά *reformatio in rebus*, διότι το Πρωτοδικείο εξέτασε λόγο ακυρώσεως που δεν είχε προβληθεί με την προσφυγή.

41. Πρέπει να τονιστεί ότι η αναιρεσίουσα δεν έθεσε εν αμφιβόλω τη νομιμότητα των εκτιμήσεων του τμήματος προσφυγών σχετικά με το ζήτημα της ομοιότητας των

7 — Βλ., ανωτέρω, Rechberger, W, και Simotta, D.-A., όπ.π. σ. 455. Οι συγγραφείς τονίζουν ότι τυχόν μεταβολή υπέρ του καθού το ένδικο μέσο δεν είναι δυνατή παρά μόνον αν και ο καθού άσκησε επίσης ένδικο μέσο κατά της ίδιας αποφάσεως ενώπιον του ίδιου δικαστηρίου.

8 — Fasching, W., *Zivilprozessrecht*, σ. 884.

9 — Σχετικά με τον ορισμό των λόγων ακυρώσεως δημοσίας τάξεως στο κοινοτικό δίκαιο, βλ. Lenaerts, K., Arts, D., Maselis, I., Bray R., *Procedural Law of the European Union*, 2η έκδοση, Λονδίνο, 2006, σ. 288 και 289, Sladić, J., «Die Begründung der Rechtsakte des Sekundärrechts der EG in der Rechtsprechung des EuGH und des EuG», *Zeitschrift für Rechtsvergleichung, internationales Privatrecht und Europarecht*, 46 (2005), σ. 127, και Castillo de la Torre, F., «Le relevé d'office par la juridiction communautaire», *Cahiers de droit européen*, 3-4/2005, σ. 395 (421).

10 — Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η έννοια των λόγων ακυρώσεως, έννοια χαρακτηριστική π.χ. για το γαλλικό και το βελγικό δίκαιο, συνδέεται αρκετά στενά με την έννοια της «actio» του ρωμαϊκού δικαίου. Η εφαρμογή του συστήματος αυτού ενώπιον του κοινοτικού δικαστή και η διάκριση σε λόγους ακυρώσεως δημοσίας τάξεως και λόγους ακυρώσεως που ανάγονται στην εσωτερική νομιμότητα έχει ορθώς επικριθεί στη θεωρία από τους παλαιούς δικαστές του Δικαστηρίου. Πράγματι, ο απελθών Γερμανός δικαστής Ulrich Everling φρονεί ότι οι διάδικοι που δεν προέρχονται από χώρες με ρωμαϊκή νομική παράδοση αντιμετωπίζουν δυσκολίες προκειμένου να αντιληφθούν το σύστημα αυτό λόγω του ότι ενώπιον του δικαστή γίνεται διάκριση στοιχείων που είναι αναπόσπαστα συνδεδεμένα μεταξύ τους (Everling, U., «Das Verfahren der Gerichte der EG im Spiegel der verwaltungsgerichtlichen Verfahren der Mitgliedstaaten», *Die Ordnung der Freiheit: Festschrift für Christian Starck zum siebzigsten Geburtstag*, 2007, σ. 542).

11 — Προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Ruiz-Jarabo Colomer της 11ης Φεβρουαρίου 2003 επί της υποθέσεως Buzzi Unicem κατά Επιτροπής (απόφαση της 7ης Ιανουαρίου 2004, C-217/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P και C-219/00 P, Aalborg Portland κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2003, σ. I-123), Συλλογή 2003, σ. I-267, σημείο 217.

σημείων OBELIX και MOBILIX και των προϊόντων και των υπηρεσιών που προστατεύουν αυτά τα δύο σήματα. Εντούτοις, από το δικόγραφο της προσφυγής που ασκήθηκε ενώπιον του Πρωτοδικείου, και ειδικότερα από τα σημεία του 2.3 επ., συνάγεται ότι η αναιρεσείουσα έθεσε με την προσφυγή που άσκησε ενώπιον του Πρωτοδικείου το ζήτημα της ομοιότητας των σημείων OBELIX και MOBILIX και των προϊόντων και υπηρεσιών που προστατεύουν αυτά τα δύο σήματα καθώς και το ζήτημα του κινδύνου συγχύσεως. Πράγματι, η αναιρεσείουσα προέβαλε, στο πλαίσιο του λόγου ακυρώσεως που αφορά την εσωτερική νομιμότητα σε σχέση με την παράβαση του άρθρου 8, παράγραφοι 1, στοιχείο β', και 2, του κανονισμού 40/94, τα επιχειρήματα σχετικά με το ζήτημα της ομοιότητας των προαναφερθέντων σημάτων και σημείων. Υποστήριξε ενώπιον του Πρωτοδικείου, στο πλαίσιο αυτού του λόγου ακυρώσεως, αναπτύσσοντας την αιτίαση ότι δεν ελήφθη υπόψη η φήμη και ο έντονος διακριτικός χαρακτήρας του σήματος OBELIX, ότι υφίστατο μεγάλη εννοιολογική και ακουστική ομοιότητα μεταξύ των δύο σημείων OBELIX και MOBILIX¹². Υποστήριξε επίσης ότι υπήρχε κίνδυνος εννοιολογικής συγχύσεως λόγω της αλληλεξαρτήσεως μεταξύ της ομοιότητας των προϊόντων, της ομοιότητας των σημάτων και του διακριτικού χαρακτήρα του σήματος OBELIX¹³. Ως εκ τούτου, περιέλαβε το ζήτημα της ομοιότητας των σημείων OBELIX και MOBILIX στο αντικείμενο της διαφοράς.

42. Το αντικείμενο της διαφοράς, όπως αυτό οριοθετήθηκε από την αναιρεσείουσα δυνάμει του άρθρου 63 του κανονισμού 40/94, περιελάμβανε επίσης το ζήτημα της ομοιότητας των δύο σημείων OBELIX και MOBILIX. Ως εκ τούτου, η αναιρεσείουσα

κακώς προσάπτει στο Πρωτοδικείο ότι έκρινε το ζήτημα της ομοιότητας των δύο σημείων OBELIX και MOBILIX στο πλαίσιο της αναλύσεως της αλληλεξαρτήσεως μεταξύ των παραγόντων.

43. Το Πρωτοδικείο δεν παρέβη ούτε το άρθρο 63 του κανονισμού 40/94 ούτε τη γενική αρχή του δικονομικού δικαίου της απαγορεύσεως της *reformatio in pejus*.

44. Ο λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί.

B — Επί του δεύτερου λόγου αναιρέσεως που στηρίζεται στην προβαλλόμενη παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94 όσον αφορά την ομοιότητα των προϊόντων και των υπηρεσιών και την ομοιότητα των σημάτων

1. Επιχειρήματα των διαδίκων

45. Με αυτόν τον λόγο αναιρέσεως ο οποίος έχει μεγάλη έκταση και διαιρείται σε δύο σκέλη, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι συντρέχει παράβαση του άρθρου 8, παρά-

12 — Έκθεση ακροατηρίου στην υπόθεση T-336/03, σημεία 31 έως 33.

13 — Οπ.π., σημεία 34 και 35.

γραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94 όσον αφορά την ομοιότητα των προϊόντων και των υπηρεσιών και την ομοιότητα των σημάτων.

46. Με το πρώτο σκέλος, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι, στο πλαίσιο της εκτιμήσεως της ομοιότητας των προϊόντων και των υπηρεσιών, το Πρωτοδικείο παρέβη το άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94. Πρώτον, η αναιρεσείουσα προσάπτει στο Πρωτοδικείο ότι εφάρμοσε ένα εσφαλμένο νομικό κριτήριο προκειμένου να καθορίσει αν τα αντίστοιχα προϊόντα και οι υπηρεσίες ήσαν παρεμφερή. Με το δεύτερο σκέλος του δεύτερου λόγου αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι το Πρωτοδικείο, εκτιμώντας ότι τα επίμαχα σήματα δεν ήσαν όμοια, παρέβη το άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94.

47. Συγκεκριμένα, όσον αφορά το πρώτο σκέλος, η αναιρεσείουσα προβάλλει ότι θα έπρεπε να συγκριθεί η ομοιότητα, δεδομένου ότι τα επίμαχα σήματα είναι ταυτόσημα και το προγενέστερο σήμα OBELIX έχει έντονο διακριτικό χαρακτήρα και χαίρει φήμης. Συνεπώς, το ορθό νομικό κριτήριο θα ήταν το εξής: τα προϊόντα (και οι υπηρεσίες) είναι παρεμφερή οσάκις το κοινό ενδέχεται να θεωρήσει ότι προέρχονται από τις ίδιες επιχειρήσεις ή από επιχειρήσεις που συνδέονται οικονομικά όταν εμφανίζονται στην

αγορά με ταυτόσημα σήματα, το δε προγενέστερο σήμα είναι σήμα που έχει έντονο διακριτικό χαρακτήρα και χαίρει ιδιαίτερα μεγάλης φήμης.

48. Δεύτερον, η αναιρεσείουσα θέτει εν αντιβόλω τη συνοχή και το έρεισμα των συγκεκριμένων εκτιμήσεων στις οποίες προέβη το Πρωτοδικείο σε σχέση με την ομοιότητα των προϊόντων, δεδομένου ότι ερμήνευσε κατά τρόπο προδήλως εσφαλμένο τον κατάλογο των προϊόντων και παραμόρφωσε το περιεχόμενό του. Κατά την αναιρεσείουσα, η παραδοχή του Πρωτοδικείου στη σκέψη 62 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι «από τη διατύπωση του καταλόγου των προϊόντων και των υπηρεσιών της προγενέστερης καταχωρίσεως για την κλάση 9 προκύπτει ότι οι τομείς που προσδιορίζονται από το δικαίωμα αυτό είναι η φωτογραφία, ο κινηματογράφος, η οπτική, η εκπαίδευση και τα βιντεοπαιχνίδια», είναι ανακριβής και αντιφάσκει προς τον κατάλογο των προϊόντων αυτών καθώς και προς τις εκτιμήσεις του ίδιου του Πρωτοδικείου στη σκέψη 63. Η παραδοχή, στην ίδια σκέψη 62 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι το σήμα MOBILIX αφορά σχεδόν αποκλειστικά τον τομέα των τηλεπικοινωνιών, υπό όλες τις μορφές του, αναιρείται επίσης από τον κατάλογο των προϊόντων ο οποίος περιλαμβάνει, χωρίς να περιορίζεται στις τηλεπικοινωνίες, τους «συσσωρευτές και μπαταρίες», τους «μετασχηματιστές και μετατροπείς», τους «κωδικοποιητές και αποκωδικοποιητές», τις «κωδικοποιημένες κάρτες» και τις «κάρτες για κωδικοποίηση».

49. Όσον αφορά τη σύγκριση των υπηρεσιών MOBILIX που εμπίπτουν στις κλάσεις 35, 37, 38 και 42 και των προϊόντων που καλύπτει το σήμα OBELIX, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι αντιφάσκουν οι διαπιστώσεις του Πρωτοδικείου στη σκέψη 68 της αναιρεσιβαλλο-

μένης αποφάσεως («οι υπηρεσίες που περιέχονται στην αίτηση καταχωρίσεως σήματος και οι οποίες περιλαμβάνονται στη κλάση 38 παρουσιάζουν, το πολύ, μία ισχνή ομοιότητα με τις υπηρεσίες που προστατεύονται από το προγενέστερο δικαίωμα και οι οποίες περιλαμβάνονται στην κλάση 41») προς την εκτίμηση στη σκέψη 70 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι τα επίμαχα προϊόντα και οι υπηρεσίες δεν είναι παρεμφερή, και αμφισβητεί την ορθότητα της εκτιμήσεως του Πρωτοδικείου με την οποία αυτό απέρριψε τα επιχειρήματά της ότι όλα τα προϊόντα και οι υπηρεσίες που απαριθμεί η αίτηση καταχωρίσεως κοινοτικού σήματος μπορούν να συνδέονται, κατά τον ένα ή τον άλλο τρόπο, με τους «ηλεκτρονικούς υπολογιστές» και τα «προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών» (κλάση 9) τα οποία καλύπτει το προγενέστερο σήμα (σκέψη 69 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως).

50. Με το δεύτερο σκέλος του δεύτερου λόγου αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι το Πρωτοδικείο, εκτιμώντας ότι τα επίμαχα σήματα δεν ήταν παρεμφερή, παρέβη το άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94. Αυτό το σκέλος προβάλλεται επικουρικός σε σχέση με τον πρώτο λόγο αναιρέσεως που προβάλλει η αναιρεσείουσα. Κατά την άποψή της, το Πρωτοδικείο δεν εφάρμοσε τα ορθά νομικά κριτήρια προκειμένου να εκτιμήσει την ομοιότητα των σημάτων. Ως προς την οπτική ομοιότητα, το Πρωτοδικείο τόνισε κατά τρόπο αυθαίρετο τις διαφορές μεταξύ των σημάτων, ενώ, βάσει των γενικών αρχών που ισχύουν στο δίκαιο των σημάτων, τα κοινά στοιχεία είναι κατά κανόνα πιο σημαντικά από αυτά που διαφέρουν. Η αναιρε-

σείουσα υποστηρίζει ότι η εκτίμηση του Πρωτοδικείου σε σχέση με τη φωνητική και την εννοιολογική ομοιότητα δεν τεκμηριώνεται από τα πραγματικά περιστατικά που τέθηκαν υπόψη του Πρωτοδικείου. Ως προς την εννοιολογική σύγκριση, η αναιρεσείουσα αμφισβητεί την ορθότητα της διαπιστώσεως του Πρωτοδικείου στη σκέψη 79 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως ότι η «συγκεκριμένη αυτή παράσταση ενός λαοφιλούς προσώπου καθιστά λίαν απίθανη την εννοιολογική σύγχυση του κοινού με περίπου σχετικούς όρους». Κατά την άποψή της, η συλλογιστική του Πρωτοδικείου είναι εσφαλμένη, δεδομένου ότι, βάσει των αρχών που γίνονται εν γένει δεκτές στο δίκαιο των σημάτων, όσο μεγαλύτερη είναι η φήμη ή όσο πιο έντονος είναι ο διακριτικός χαρακτήρας ενός προγενέστερου σήματος, τόσο αυξάνεται ο κίνδυνος συγχύσεως.

51. Η αναιρεσείουσα προσάπτει επίσης στο Πρωτοδικείο ότι εφάρμοσε, με τις σκέψεις 80 έως 82 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, τη θεωρία που είναι γνωστή ως θεωρία της «εξουδετερώσεως». Κατά την αναιρεσείουσα, η θεωρία αυτή εφαρμόζεται μόνον κατά το στάδιο της τελικής εκτιμήσεως του κινδύνου συγχύσεως, όχι όμως οσάκις τα επίμαχα σήματα είναι, είτε από οπτικής είτε από φωνητικής είτε από οπτικής και φωνητικής απόψεως, παρεμφερή. Συνεπώς, το ενδεδειγμένο νομικό κριτήριο θα ήταν το εξής: δύο σήματα είναι παρεμφερή (και αφού διαπιστώσει ότι τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες είναι παρεμφερή ή ταυτόσημα, το όργανο που αποφασίζει πρέπει, ως εκ τούτου, να προβεί στην εξέταση του κινδύνου συγχύσεως) εφόσον υφίσταται (ορισμένη, αυξημένη ή απόλυτη) οπτική ομοιότητα (που συνεπάγεται επίσης έναν ορισμένο βαθμό φωνητικής ομοιότητας), ή εφόσον υφίσταται (ορισμένη,

αυξημένη ή απόλυτη) φωνητική ομοιότητα ανεξαρτήτως του αν υφίσταται ή όχι εννοιολογική ομοιότητα. Ομοίως, δύο σήματα είναι παρεμφερή όταν, έστω και αν δεν παρουσιάζουν οπτικές ή φωνητικές ομοιότητες, είναι ταυτόσημα ή παρεμφερή από εννοιολογικής απόψεως.

52. Τέλος, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι το Πρωτοδικείο, αποφαινόμενο με τη σκέψη 85 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως ότι αυτή επικαλείται ένα αποκλειστικό δικαίωμα για τη χρήση του επιθήματος «ix», δεν αντιλήφθηκε ορθώς το επιχείρημά της, δεδομένου ότι η αναιρεσείουσα υποστήριξε ότι είναι δικαιούχος μιας οικογένειας σημάτων τα οποία δημιούργησε χρησιμοποιώντας, όπως ακριβώς και στην περίπτωση του MOBILIX, ένα περιγραφικό μέρος που αντιπροσωπεύει το επάγγελμα ή τη δραστηριότητα ενός προσώπου σε συνδυασμό με το επίθημα «ix». Συνεπώς, ο αναφορά στο «mobile» [κινητό] δεν απομακρύνεται από την οικογένεια των σημάτων, αλλά αυξάνει τον κίνδυνο συγχύσεως, δεδομένου ότι η ύπαρξη μιας οικογένειας σημάτων θεωρείται εν γένει ως διακριτή αιτία του κινδύνου συγχύσεως, έστω και αν δεν υπάρχει φωνητική και οπτική ομοιότητα.

53. Το ΓΕΕΑ υποστηρίζει ότι, μεταξύ της σωρείας των επιχειρημάτων που προβάλλει η αναιρεσείουσα, το μοναδικό νομικό ζήτημα είναι αν το Πρωτοδικείο ορθώς κατέληξε, με τη σκέψη 81 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι οι εννοιολογικές διαφορές που

αντιδιαστέλλουν τα επίμαχα σημεία μπορούν να εξουδετερώσουν τις υφιστάμενες φωνητικές και οπτικές ομοιότητες. Πάντως, το Πρωτοδικείο ορθώς εξέτασε το σύνολο των στοιχείων τα οποία, κατά πάγια νομολογία, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στο πλαίσιο της συνολικής εκτιμήσεως του κινδύνου συγχύσεως. Κατά πάγια νομολογία, αυτή η συνολική εκτίμηση συνεπάγεται ότι οι εννοιολογικές και οπτικές διαφορές μεταξύ δύο σημείων μπορούν να εξουδετερώσουν τις ακουστικές ομοιότητες που υφίστανται μεταξύ τους, εφόσον τουλάχιστον ένα από τα σημεία αυτά έχει, υπό το πρίσμα του ενδιαφερόμενου κοινού, μία σαφή και προσδιορισμένη σημασία ούτως ώστε το κοινό αυτό να μπορεί να την αντιληφθεί άμεσα. Το κατά πόσον μία τέτοια «εξουδετέρωση» συμβαίνει πράγματι στον νου του ενδιαφερόμενου καταναλωτή αποτελεί ζήτημα εκτιμήσεως των κρίσιμων πραγματικών περιστατικών. Το αποτέλεσμα της εκτιμήσεως αυτής αποτελεί διαπίστωση πραγματικού περιστατικού μη ελεγχόμενη κατ' αναίρεση από το Δικαστήριο.

54. Ως προς το επιχείρημα ότι το Πρωτοδικείο θα έπρεπε να λάβει υπόψη του τη φήμη του σήματος OBELIX στο πλαίσιο της συγκρίσεως των προϊόντων και των υπηρεσιών και των επίμαχων σημείων, το ΓΕΕΑ υποστηρίζει ότι η αναιρεσείουσα συγχέει δύο έννοιες, ήτοι τη φήμη του Οβελίξ, πασίγνωστου ήρωα εικονογραφημάτων, και την πιθανή φήμη του σήματος OBELIX. Δεν υπάρχει ούτε αρχή του δικαίου ούτε προηγούμενο βάσει των οποίων να πρέπει αυτόματως ένας διάσημος λογοτεχνικός ήρωας να θεωρείται ως γνωστό σήμα. Το παν εξαρτάται

από τις συγκεκριμένες περιστάσεις, η δε αναιρεσείουσα ουδέποτε προσκόμισε, στο πλαίσιο της διαδικασίας ενώπιον του ΓΕΕΑ, στοιχεία τα οποία να αποδεικνύουν ότι πράγματι υπήρξε σταδιακός μετασχηματισμός ενός διάσημου ήρωα σε φημισμένο σήμα. Συνεπώς, το Πρωτοδικείο, αρνούμενο να λάβει υπόψη τη φήμη του ονόματος Οβελίξ που υποδηλώνει έναν πασίγνωστο ήρωα εικονογραφημάτων, προκειμένου να οριοθετήσει το πεδίο εφαρμογής της προστασίας που απολαύει το προγενέστερο σήμα, εφάρμοσε ορθώς τον κανόνα βάσει του οποίου, στο πλαίσιο διαδικασίας ανακοπής που αφορά τους λόγους αρνήσεως της καταχωρίσεως, η αρμόδια αρχή πρέπει να περιορίζεται στον έλεγχο των λόγων που προβάλλονται και των αιτημάτων που υποβάλλονται από τους διαδίκους.

55. Το ΓΕΕΑ υποστηρίζει ότι, αποδεχόμενο τις αρχές που έχει διατυπώσει το Πρωτοδικείο, αλλά αμφισβητώντας τις εκτιμήσεις του, η αναιρεσείουσα βάλλει κατά των διαπιστώσεων του Πρωτοδικείου που αφορούν πραγματικά περιστατικά των οποίων ο έλεγχος δεν υπόκειται στο Δικαστήριο κατ' αναιρέση.

56. Όσον αφορά τα επιχειρήματα ότι το Πρωτοδικείο παραμόρφωσε τα πραγματικά περιστατικά ή τα αποδεικτικά στοιχεία, το ΓΕΕΑ φρονεί ότι το Πρωτοδικείο αντιλήφθηκε ορθώς τον κατάλογο των προϊόντων και των υπηρεσιών και προέβη σε συγκριτική ανάλυση στηριζόμενη σε κριτήρια όπως είναι το είδος του κατασκευαστή ή ο τρόπος διανομής των προϊόντων. Το ΓΕΕΑ φρονεί ότι ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί εν μέρει ως αβάσιμος και εν μέρει ως απαράδεκτος.

2. Εκτίμηση

57. Από το άρθρο 225 ΕΚ και το άρθρο 58, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου συνάγεται ότι η αίτηση αναιρέσεως περιορίζεται στα νομικά ζητήματα. Συνεπώς, το Πρωτοδικείο είναι το μόνο αρμόδιο να διαπιστώσει και να εκτιμήσει τα κρίσιμα πραγματικά περιστατικά καθώς και τα αποδεικτικά στοιχεία. Συνεπώς, η εκτίμηση αυτών των πραγματικών περιστατικών και αποδεικτικών στοιχείων δεν συνιστά, πλην της περιπτώσεως της παραμορφώσεώς τους, νομικό ζήτημα υποκείμενο, καθαυτό, στον έλεγχο του Δικαστηρίου στο πλαίσιο της αναιρετικής διαδικασίας¹⁴.

58. Για την εφαρμογή του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94, είναι αναγκαίο, ακόμη και στην περίπτωση που υπάρχει ταύτιση με σήμα του οποίου ο διακριτικός χαρακτήρας είναι ιδιαίτερα έντονος, να προσκομιστούν αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με την ύπαρξη ομοιότητας μεταξύ των προϊόντων και των υπηρεσιών που αυτό δηλώνει. Πράγματι, η διάταξη αυτή προβλέπει ότι η ύπαρξη κίνδυνου συγχύσεως προϋποθέτει ταυτότητα ή ομοιότητα μεταξύ των προϊόντων ή των υπηρεσιών που δηλώνει το σήμα.

59. Ο κίνδυνος συγχύσεως προϋποθέτει ταυτότητα ή ομοιότητα μεταξύ των προϊόντων ή των υπηρεσιών που δηλώνονται. Συνεπώς, ακόμη και στην περίπτωση που

14 — Απόφαση της 15ης Σεπτεμβρίου 2005, C-37/03 P, BioID κατά ΓΕΕΑ (Συλλογή 2005, σ. I-7975, σκέψη 43).

υπήρχε ταυτότητα με ένα σήμα του οποίου ο διακριτικός χαρακτήρας ήταν ιδιαίτερα έντονος, είναι αναγκαίο και πάλι να αποδειχθεί ότι υπάρχει ομοιότητα μεταξύ των προϊόντων ή των υπηρεσιών που δηλώνονται¹⁵.

60. Υπό τις περιστάσεις αυτές, είναι αβάσιμο το επιχείρημα της αναιρεσεύουσας ότι το Πρωτοδικείο, εφαρμόζοντας ένα εσφαλμένο νομικό κριτήριο ή ακόμη και παραλείποντας να εφαρμόσει κάποιο νομικό κριτήριο, αλλά μία απλή επιχειρηματολογία που περιέχει αντιφατικές εκτιμήσεις, υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο.

61. Από την εξέταση των σκέψεων 60 έως 71 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως συνάγεται ότι, αφού ανέλυσε λεπτομερώς τους διάφορους παράγοντες που χαρακτηρίζουν τη σχέση μεταξύ των επίμαχων προϊόντων και υπηρεσιών, το Πρωτοδικείο μπορούσε νομίμως να θεωρήσει, χωρίς να υποπέσει σε πλάνη περί το δίκαιο, ότι τα προϊόντα και οι υπηρεσίες που υποδηλώνει το σήμα MOBILIX δεν παρουσιάζουν ομοιότητα με τις υπηρεσίες που δηλώνει το σημείο OBELIX.

62. Συνεπώς, αυτός ο λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως προδήλως απαράδεκτος. Ως προς το επιχείρημα ότι υπάρχει έκδηλη αντίφαση μεταξύ των εκτιμήσεων του Πρωτοδικείου στις σκέψεις 62 και 63 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως και ότι η σκέψη 63 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως περιέχει ανακρίβειες, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το επιχείρημα αυτό σκοπεύει,

κατ' ουσίαν, να θέσει εν αμφιβόλω την εκτίμηση πραγματικών περιστατικών στην οποία προέβη το Πρωτοδικείο και καταλήγει, στην πραγματικότητα, να αποτελεί αίτημα προς το Δικαστήριο να υποκαταστήσει το Πρωτοδικείο στην εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών στην οποία προέβη με τις σκέψεις 62 και 63 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Συνεπώς, αυτό το επιχείρημα της αναιρεσεύουσας πρέπει να απορριφθεί ως προδήλως απαράδεκτο.

63. Για τους ίδιους λόγους πρέπει να απορριφθεί το επιχείρημα της αναιρεσεύουσας ότι το Πρωτοδικείο δεν ανέλυσε ορθώς τα αντίστοιχα προϊόντα των κλάσεων 9 και 16. Βάσει των αναλύσεων στις οποίες προέβη το Πρωτοδικείο, το ίδιο συμπέρασμα επιβάλλεται όσον αφορά την αιτίαση ότι το Πρωτοδικείο αρκέστηκε να προβεί στη γραμματική ανάλυση των προϊόντων και των υπηρεσιών παραλείποντας να λάβει υπόψη του την οικονομική σχέση τους και αγνοώντας ειδικότερα το ζήτημα αν το οικείο κοινό θεωρούσε ότι τα προϊόντα και οι υπηρεσίες που προσφέρονταν με το ίδιο σήμα είχαν την ίδια εμπορική προέλευση.

64. Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει επίσης να απορριφθεί η αιτίαση που συνδέεται με το κατά πόσον το Πρωτοδικείο μπορούσε να συναγάγει, με τη σκέψη 81 της αποφάσεώς του¹⁶, ότι οι εννοιολογικές διαφορές που χωρίζουν τα επίμαχα σημεία μπορούν, εν προκειμένω, να εξουδετερώσουν τις φωνητικές ομοιότητες καθώς και τις ενδεχόμενες οπτικές ομοιότητες που επισημάνθηκαν ανωτέρω. Αφενός, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το Πρωτοδικείο εφάρμοσε ορθώς, με τις

15 — Διάταξη της 9ης Μαρτίου 2007, C-196/06 P, Alecansan κατά ΓΕΕΑ (σκέψη 37).

16 — Η σκέψη αυτή έχει ως εξής: «Επομένως, οι εννοιολογικές διαφορές που χωρίζουν τα επίμαχα σημεία μπορούν, εν προκειμένω, να εξουδετερώσουν τις φωνητικές ομοιότητες καθώς και τις ενδεχόμενες οπτικές ομοιότητες που επισημάνθηκαν ανωτέρω».

σκέψεις 72 και 74 έως 80, τα κριτήρια που έχει αναπτύξει η νομολογία. Αφετέρου, από τη σκέψη 79 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως συναγεται επίσης, σε σχέση με τις λέξεις MOBILIX και OBELIX, ότι το Πρωτοδικείο πρόεβη συναφώς σε ορισμένες πραγματικές διαπιστώσεις και ότι η αναιρεσείουσα ζητεί να θέσει εν αμφιβόλω την εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών στην οποία προέβη το Πρωτοδικείο, ζητώντας στην πραγματικότητα από το Δικαστήριο να υποκαταστήσει το Πρωτοδικείο στην εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών.

65. Συνεπώς, από το σύνολο των ανωτέρω συναγεται ότι ο λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

Γ — Επί του τρίτου λόγου αναιρέσεως που στηρίζεται στην προβαλλόμενη παράβαση του άρθρου 74 του κανονισμού 40/94 λόγω απορρίψεως του ισχυρισμού ότι το σημείο OBELIX έχαιρε φήμης και διέθετε έντονο διακριτικό χαρακτήρα

1. Επιχειρήματα των διαδίκων

66. Η αναιρεσείουσα προσάπτει στο Πρωτοδικείο ότι, αρνούμενο να δεχθεί ότι το σήμα OBELIX έχαιρε φήμης και διέθετε έντονο διακριτικό χαρακτήρα, παρέβη το άρθρο 74 του κανονισμού 40/94. Η αναιρεσείουσα αμφισβητεί το βάσιμο της διαπιστώσεως του Πρωτοδικείου ότι το ΓΕΕΑ πρόεβη στην εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών και των αποδεικτικών στοιχείων, δεδομένου

ότι υπείχε σχετική υποχρέωση δυνάμει του άρθρου 74, παράγραφος 1, του κανονισμού 40/94, αλλά ότι τα έκρινε ανεπαρκή να αποδείξουν τη φήμη του μη καταχωρισμένου σημείου και τον έντονο διακριτικό χαρακτήρα του καταχωρισμένου σημείου. Στον βαθμό που η Orange πράγματι μετέσχε στη διαδικασία ενώπιον του τμήματος προσφυγών, πλην όμως δεν αμφισβήτησε ή άλλως δεν έθεσε εν αμφιβόλω τους ισχυρισμούς της αναιρεσείουσας, θα ήταν παράλογο να απαιτηθεί από αυτήν να προσκομίσει όλα τα αποδεικτικά στοιχεία, δεδομένου ότι κανένας κανόνας ή αρχή του κοινοτικού δικαίου δεν υποχρεώνουν ένα διάδικο να προσκομίσει στοιχεία προκειμένου να αποδείξει αυτό το οποίο δεν αμφισβητείται μεταξύ των διαδίκων. Συγκεκριμένα, το τμήμα ανακοπών και το τμήμα προσφυγών ρητώς αναγνώρισαν ότι το σημείο OBELIX χαιρεί φήμης. Το τμήμα προσφυγών θα έπρεπε να συναγάγει εντεύθεν ότι το σημείο OBELIX διαθέτει έντονο διακριτικό χαρακτήρα και ότι χαιρεί φήμης. Επιπλέον, δεδομένου ότι τα γεγονότα που είναι κοινώς γνωστά δεν χρειάζεται να αποδεικνύονται, η ίδια αρχή θα έπρεπε να εφαρμόζεται στα σήματα που χαιρούν φήμης.

67. Το ΓΕΕΑ φρονεί ότι ο τρίτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως προδήλως αβάσιμος. Ο περιορισμός της βάσεως των πραγματικών περιστατικών τα οποία ελέγχει το τμήμα προσφυγών, περιορισμός που απορρέει από το άρθρο 74 του κανονισμού 40/94, δεν εμποδίζει το τμήμα προσφυγών να λαμβάνει υπόψη του γεγονότα κοινώς γνωστά, πέραν αυτών που προβάλλουν οι διάδικοι στο πλαίσιο της διαδικασίας ανακοπής. Εντούτοις, αυτό που θα μπορούσε να θεωρηθεί εν προκειμένω ως

γεγονός γνωστό τοις πάσι είναι το ότι OBELIX είναι το όνομα ενός ήρωα εικονογραφημάτων. Ωστόσο, η διαπίστωση αυτή δεν μπορεί να εφαρμοστεί ως έχει για το σήμα OBELIX, διότι δεν υφίσταται κανένα προηγούμενο βάσει του οποίου οι διάσημοι φιλολογικοί ήρωες να πρέπει να θεωρούνται ως σήματα που χαίρουν φήμης.

68. Έστω και αν θεωρηθεί ότι οι διάδικοι δεν ερίζουν ως προς το ζήτημα της φήμης του σήματος OBELIX, το Πρωτοδικείο δεν δεσμεύεται από μία τέτοια διαπίστωση, αλλά έχει την υποχρέωση να εξετάσει αν το τμήμα προσφυγών, καταλήγοντας με την επίμαχη απόφασή του ότι δεν υφίσταται ομοιότητα μεταξύ των σημείων, παρέβη τον κανονισμό 40/94. Στο πλαίσιο διαδικασίας *inter partes* ενώπιον του ΓΕΕΑ, καμία αρχή δεν επιτάσσει να θεωρούνται ως δεδομένα τα πραγματικά περιστατικά που δεν αμφισβητεί το έτερο μέρος.

2. Εκτίμηση

69. Εισαγωγικώς, πρέπει να παρατηρηθεί ότι η αναιρεσείουσα αμφισβητεί τη νομιμότητα και την ορθότητα των εκτιμήσεων στις οποίες προέβη το τμήμα προσφυγών και το Πρωτοδικείο με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση σχετικά με το ζήτημα της φήμης.

70. Όπως υπενθύμισα στο σημείο 57, η αίτηση αναιρέσεως περιορίζεται στα νομικά ζητήματα. Συνεπώς, το Πρωτοδικείο είναι το μόνο αρμόδιο προς διαπίστωση και εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών και εκτίμηση των αποδεικτικών στοιχείων. Ως εκ τούτου, η εκτίμηση αυτών των πραγματικών περιστατικών και αποδεικτικών στοιχείων δεν αποτελεί, υπό την επιφύλαξη τυχόν παραμορφώσεώς τους, νομικό ζήτημα υποκείμενο, καθαυτό, στον αναιρετικό έλεγχο του Δικαστηρίου.

71. Αν ο αναιρεσείων αμφισβητεί την ερμηνεία ή την εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου από το Πρωτοδικείο, τα νομικά ζητήματα που εξετάστηκαν πρωτοδικώς μπορούν να αποτελέσουν εκ νέου αντικείμενο συζητήσεως κατ' αναιρέση. Πράγματι, αν ο αναιρεσείων δεν μπορούσε να στηρίξει την αναιρέσή του σε λόγους και επιχειρήματα που προέβαλε ήδη ενώπιον του Πρωτοδικείου, η αναιρετική διαδικασία θα έχανε εν μέρει τη σημασία της¹⁷.

72. Ως προς το βάσιμο του τρίτου λόγου αναιρέσεως, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά το άρθρο 74, παράγραφος 1, του κανονισμού 40/94, κατά την ενώπιόν του διαδικασία, το Γραφείο προβαίνει αυτεπαγγέλτως στην εξέταση των πραγματικών περιστατικών. Εντούτοις, στο πλαίσιο διαδικασίας που αφορά τους σχετικούς λόγους απαραδέκτου της καταχωρίσεως, η εξέταση περιορίζεται στα επιχειρήματα που προβάλλουν οι διάδικοι καθώς και στα υποβληθέντα από αυτούς αιτήματα. Συναφώς, πρέπει να τονι-

17 — Απόφαση της 22ας Ιουνίου 2006, C-25/05 P, Storck κατά ΓΕΕΑ (Σύλλογή 2006, σ. I-5719, σκέψη 48).

στεί ότι αιτών ο οποίος επικαλείται γεγονότα γνωστά τοις πάσι έχει τη δυνατότητα να αμφισβητήσει ενώπιον του Πρωτοδικείου την ακρίβεια των πραγματικών διαπιστώσεων σχετικά με την ύπαρξη φήμης στις οποίες προέβη το τμήμα προσφυγών.

Δ — Επί του τετάρτου λόγου αναιρέσεως που στηρίζεται στην προβαλλόμενη παράβαση των άρθρων 63 του κανονισμού 40/94 και 135, παράγραφος 4, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου λόγω απορρίψεως του αιτήματος ακυρώσεως της επίμαχης αποφάσεως εκ του λόγου ότι παρέλειψε να εφαρμόσει το άρθρο 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 40/94

73. Πάντως, η διαπίστωση από το Πρωτοδικείο ότι ορισμένα γεγονότα είναι γνωστά τοις πάσι, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται επίσης η φήμη του σημείου OBELIX, επί των οποίων το τμήμα προσφυγών του ΓΕΕΑ στήριξε την απόφασή του αποτελεί εκτίμηση πραγματικού περιστατικού η οποία, πλην της περιπτώσεως της παραμορφώσεως, δεν υπόκειται στον αναιρετικό έλεγχο του Δικαστηρίου¹⁸. Ωστόσο, εν προκειμένω δεν φαίνεται να συντρέχει περίπτωση παραμορφώσεως.

1. Επιχειρήματα των διαδίκων

74. Συνεπώς, το Πρωτοδικείο δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας, με τις σκέψεις 32 έως 36 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η νομική εκτίμηση της φήμης και του διακριτικού χαρακτήρα του σημείου OBELIX δεν είχε επαρκώς αποδειχθεί από τα πραγματικά περιστατικά και τα αποδεικτικά στοιχεία.

75. Συνεπώς, ο τρίτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

76. Κατά την αναιρεσίουσα, το Πρωτοδικείο, απορρίπτοντας ως απαράδεκτο το αίτημά της που προέβαλε ενώπιόν του προς απόρριψη της επίμαχης αποφάσεως εκ του λόγου ότι το τμήμα προσφυγών δεν εφάρμοσε το άρθρο 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 40/94, παρέβη τα άρθρα 63 του κανονισμού 40/94 και 135, παράγραφος 4, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου. Κατά την άποψή της, το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο στηριζόμενο σε εσφαλμένη ερμηνεία του αντικειμένου της διαδικασίας προσφυγής και δεν έλαβε υπόψη του το γεγονός ότι το τμήμα προσφυγών δεν μπορούσε να αρκестεί στην εξέταση των πραγματικών περιστατικών ή των αποδεικτικών στοιχείων που προβλήθηκαν ενώπιόν του, αλλά ότι είχε την υποχρέωση να επεκτείνει τον έλεγχο του στα πραγματικά περιστατικά που προβλήθηκαν πρωτοδικώς, έστω και αν το ζήτημα αυτό δεν είχε ρητώς τεθεί με τους λόγους της προσφυγής.

¹⁸ — Όπ.π., σκέψη 53.

77. Η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι, μολοντί τα επιχειρήματα που προέβαλε ενώπιον του τμήματος προσφυγών αφορούσαν το άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94, από τη λογική ερμηνεία των εγγράφων που προσκομίστηκαν στο πλαίσιο των διαδικασιών ανακοπής και προσφυγής θα μπορούσε να συναχθεί ότι η αναιρεσείουσα δεν έπαυσε να υποστηρίζει ότι είναι δικαιούχος ενός σήματος OBELIX, το οποίο προστατεύεται ταυτόχρονα ως καταχωρισμένο κοινοτικό σήμα, ως παγκοίως γνωστό σήμα κατά την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 2, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94, και ως φημισμένο σήμα. Η αναιρεσείουσα προβάλλει ότι πάγια θέση της ήταν ότι ένα παγκοίως γνωστό σήμα που εμπίπτει στο άρθρο 8, παράγραφος 2, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94 αποτελεί επίσης σήμα που χαιρεί φήμης κατά την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 40/94.

78. Κατά την αναιρεσείουσα, η διαπίστωση του τμήματος προσφυγών ότι αυτή περιόρισε ρητώς την προσφυγή της στα ζητήματα που αφορούν το άρθρο 8, παράγραφος 1, του κανονισμού 40/94 είναι ανακριβής, πράγμα το οποίο η αναιρεσείουσα προέβαλε ενώπιον του Πρωτοδικείου. Η αναιρεσείουσα έθεσε επίσης ενώπιον του Πρωτοδικείου το ζήτημα της σχέσεως μεταξύ των παραγράφων 2 και 5 του άρθρου 8, του κανονισμού 40/94, προκειμένου να αποδείξει ότι τα σήματα που προστατεύουν οι διατάξεις αυτές δημιουργούν και σήμερα τους ίδιους συνειρμούς. Κατά την άποψή της, το Πρωτοδικείο, απορρίπτοντας το σχετικό αίτημά της ως απará-

δεκτο, δεν εξέτασε επί της ουσίας το επιχείρημα αυτό με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση.

79. Το ΓΕΕΑ απαντά ότι αυτός ο λόγος αναιρέσεως είναι προδήλως αβάσιμος. Συγκεκριμένα, στο έντυπο της ανακοπής της, η αναιρεσείουσα, σημειώνοντας τα αντίστοιχα τετραγωνίδια, στήριξε την ανακοπή της, όταν διαβίβασε τα στοιχεία προς στήριξή της, σε δύο λόγους, ήτοι στον κίνδυνο συγχύσεως με προγενέστερο σήμα και στο κέρδος που θα αντλούνταν αδικαιολογήτως από τον διακριτικό χαρακτήρα ή τη φήμη προγενέστερου σήματος ή την προσγενομένη σε αυτή ζημία. Εντούτοις, η αναιρεσείουσα δεν επικαλέστηκε αυτόν τον τελευταίο λόγο ανακοπής που στηρίζεται στο άρθρο 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 40/94. Παρά την εν λόγω έλλειψη αποδεικτικών στοιχείων, το τμήμα ανακοπών του ΓΕΕΑ μνημόνευσε τη διάταξη αυτή διευκρινίζοντας ότι δεν ήταν αναγκαίο να εξεταστεί το βάσιμο της ανακοπής υπό το πρίσμα του άρθρου 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 40/94 στον βαθμό που τα σημεία δεν παρουσίαζαν ομοιότητα. Όταν άσκησε προσφυγή κατά της αποφάσεως αυτής, η αναιρεσείουσα δεν ζήτησε από το τμήμα προσφυγών την εφαρμογή του άρθρου 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 40/94 ούτε μνημόνευσε τη διάταξη αυτή μεταξύ των λόγων ακυρώσεως της προσφυγής της. Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, καθώς και του γεγονότος ότι η αναιρεσείουσα ουδέποτε προσδιόρισε το προγενέστερο σήμα του οποίου ο διακριτικός χαρακτήρας ή η φήμη θιγόταν από την αίτηση καταχωρίσεως κοινοτικού σήματος, το τμήμα προσφυγών συνήγαγε ότι τα έγγραφα που προσκομίστηκαν στο πλαίσιο της διαδικασίας ανακοπής σκοπούσαν ως επί το πλείστον να αποδείξουν τη φήμη του μη καταχωρισμένου σήματος, που προβλήθηκε ως ένα εκ των δύο προγενεστέρων δικαιωμάτων, ή ενδεχομένως τον έντονο διακριτικό χαρακτήρα του καταχωρισμένου σήματος,

αλλά όχι τη φήμη του κατά την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 40/94. Ως εκ τούτου, το τμήμα προσφυγών δεν αποφάνθηκε επί της δυνατότητας εφαρμογής του άρθρου 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 40/94.

80. Πάντως, αντί η αναιρεσείουσα να υποστηρίξει ότι το τμήμα προσφυγών, παραλείποντας να εξετάσει το άρθρο 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 40/94, παρέβη το άρθρο 74 του κανονισμού 40/94, υποστήριξε, με την προσφυγή που άσκησε ακολούθως ενώπιον του Πρωτοδικείου, ότι το τμήμα προσφυγών παρέβη το άρθρο 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 40/94. Δεδομένου ότι το τμήμα προσφυγών δεν εξέτασε το άρθρο 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 40/94, το Πρωτοδικείο ορθώς συνήγαγε, βάσει του άρθρου 135, παράγραφος 4, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, ότι ήταν απαράδεκτο το αίτημα που υπέβαλε η αναιρεσείουσα ενώπιον του Πρωτοδικείου ζητώντας από αυτό να αποφανθεί σχετικά με την εφαρμογή της ανωτέρω διατάξεως.

2. Εκτίμηση του γενικού εισαγγελέα

81. Εισαγωγικώς, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η αναιρεσείουσα δεν ζήτησε, με την ανακοπή της και τη διοικητική προσφυγή της ενώπιον του τμήματος προσφυγών, τον έλεγχο νομιμότητας βάσει του άρθρου 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 40/94. Πράγματι, από την προσβαλλόμενη απόφαση του τμήματος προσφυγών¹⁹ και από τα υπομνήματα των διαδίκων στο πλαίσιο της αναιρε-

τικής διαδικασίας, καθώς και από την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση και την έκθεση ακροατηρίου του Πρωτοδικείου συνάγεται ότι ο λόγος ακυρώσεως σχετικά με την παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 40/94 προβλήθηκε το πρώτον ενώπιον του Πρωτοδικείου.

82. Πρέπει να παρατηρηθεί, όπως επισημαίνει η αναιρεσείουσα²⁰, ότι είναι αρκετά δυσχερής η διάκριση μεταξύ των παγκοίνως γνωστών σημάτων και αυτών που χαίρουν φήμης. Πράγματι, υπάρχει ορισμένη ομοιότητα μεταξύ του άρθρου 8, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 40/94, αφενός, και του άρθρου 8, παράγραφος 5, του ίδιου κανονισμού, αφετέρου. Εντούτοις, από την παραπομπή στον χαρακτήρα ενός σήματος ως φημισμένου και παγκοίνως γνωστού στο πλαίσιο του άρθρου 8, παράγραφος 2, στοιχείο γ', του κανονισμού 40/94 δεν μπορεί να συναχθεί ότι γίνεται επίσης παραπομπή στο άρθρο 8, παράγραφος 5, του κανονισμού αυτού που αφορά την περίπτωση κατά την οποία τα προϊόντα και οι υπηρεσίες των δύο σημάτων, εκ των οποίων το ένα χαίρει φήμης εντός της Κοινότητας, δεν είναι παρεμφερή. Τυχόν ερμηνεία βάσει της οποίας το άρθρο 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 40/94 δεν αποτελεί παρά τη συνέχεια του άρθρου 8, παράγραφοι 1 και 2, του εν λόγω κανονισμού, οι δε διατάξεις αυτές θα πρέπει να εξετάζονται από κοινού, μολονότι δεν υπήρξε επίκληση του άρθρου 8, παράγραφος 5, ενώπιον των οργάνων του ΓΕΕΑ, θα παραβίαζε το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 8, παράγραφος 5. Πράγματι, από απόψεως συστηματικής ερμηνείας, τόσο από την εσωτερική όσο και από την εξωτερική συστηματική διάρθρωση του άρθρου 8 του κανονισμού 40/94, συνάγεται ότι τα κριτήρια των παραγράφων 1, 2 και 5 διαφέρουν. Η εξωτερική συστηματική διάρθρωση —ήτοι η δομή

19 — Decision of the Fourth Board of Appeal of 14 July 2003, Cqse R 559/2002 — 4, σκέψη 7.

20 — Σημείο 143 της αιτήσεως αναιρέσεως.

του κειμένου— καταδεικνύει σαφώς ότι οι παράγραφοι 1, 2 και 5 του άρθρου 8 του εν λόγω κανονισμού αποτελούν χωριστές παραγράφους. Κατά την εσωτερική συστηματική διάρθρωση —ήτοι την οργάνωση του περιεχομένου του κειμένου— οι σκοποί των παραγράφων αυτών διαφέρουν²¹.

83. Υπό το πρίσμα αυτό, η παράλειψη της αναιρεσείουσας να αμφισβητήσει τη νομιμότητα της αποφάσεως του τμήματος ανακοπών και του τμήματος προσφυγών βάσει του άρθρου 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 40/94 δεν μπορεί να θεραπευθεί με παραπομπή σε παρεμφερείς διατάξεις.

84. Εξάλλου, στο πλαίσιο διαφοράς ενώπιον του κοινοτικού δικαστή που έχει ως αντικείμενο την ακύρωση μιας αποφάσεως, η νομιμότητα της προσβαλλομένης πράξεως πρέπει να εκτιμάται βάσει των πραγματικών και νομικών στοιχείων που υφίστανται κατά την ημερομηνία εκδόσεως της πράξεως²². Το ίδιο ισχύει στο πλαίσιο διαφοράς βάσει του άρθρου 63 του κανονισμού 40/94. Πράγματι, κατά πάγια νομολογία, η προσφυγή που στηρίζεται στο άρθρο αυτό σκοπεί στον έλεγχο της νομιμότητας των αποφάσεων των τμημάτων προσφυγών του ΓΕΕΑ κατά την έννοια του άρθρου 63 του κανονισμού 40/94. Πράγματι, και μεν κατά το άρθρο 63, παράγραφος 3, του κανονισμού 40/94, το

Πρωτοδικείο «μπορεί όχι μόνον να ακυρώσει αλλά και να μεταρρυθμίσει την προσβαλλόμενη απόφαση», ωστόσο η παράγραφος αυτή πρέπει να ερμηνεύεται υπό το πρίσμα της προηγουμένης παραγράφου, κατά την οποία «προσφυγή επιτρέπεται για λόγους αναρμοδιότητας, παράβασης ουσιαστικού τύπου, παράβασης της Συνθήκης, του παρόντος κανονισμού ή οποιουδήποτε κανόνα δικαίου σχετικά με την εφαρμογή τους ή για κατάχρηση εξουσίας», και στο πλαίσιο των άρθρων 229 ΕΚ και 230 ΕΚ. Συνεπώς ο έλεγχος νομιμότητας που ασκεί το Πρωτοδικείο επί αποφάσεως του τμήματος προσφυγών πρέπει να γίνεται για νομικά ζητήματα που προβλήθηκαν ενώπιον του τμήματος προσφυγών²³. Πάντως, είναι βέβαιον ότι το άρθρο 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 40/94 δεν περιλαμβανόταν μεταξύ των νομικών ζητημάτων που προβλήθηκαν ενώπιον του τμήματος προσφυγών.

85. Συνεπώς, η αναιρεσείουσα δεν μπορούσε να ζητήσει από το Πρωτοδικείο να αποφανθεί επί του υπό κρίση λόγου αναιρέσεως που στηρίζεται σε ενδεχόμενη παράβαση του άρθρου 63 του κανονισμού 40/94 και του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου εκ του λόγου ότι απορρίφθηκε το αίτημά της να ακυρωθεί η επίμαχη απόφαση λόγω μη εφαρμογής του άρθρου 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 40/94, λόγος ακυρώσεως που δεν προβλήθηκε κατά την προηγηθείσα ενώπιον του ΓΕΕΑ διοικητική διαδικασία.

86. Το Πρωτοδικείο, απορρίπτοντας ως απαράδεκτο τον λόγο ακυρώσεως που στηρίζεται στο άρθρο 8, παράγραφος 5, του

21 — Σχετικά με τις έννοιες της εσωτερικής και της εξωτερικής συστηματικής διαρθρώσεως, βλ. Heck, P., «Das Problem der Rechtsgewinnung», *Gesetzesauslegung und Interessenjurisprudenz, Begriffsbildung und Interessenjurisprudenz*, Berlino, Zurigh, 1968, σ. 188-189.

22 — Απόφαση της 7ης Φεβρουαρίου 1979, 15/76 και 16/76, Γαλλία κατά Επιτροπής (Συλλογή τόμος 1979/Ι, σ. 141, σκέψη 7). Στην εν λόγω υπόθεση, η Γαλλική Δημοκρατία αμφισβήτησε τη νομιμότητα ορισμένων αποφάσεων σχετικά με την εκκαθάριση των λογαριασμών που υπέβαλε βάσει των δαπανών των οικονομικών ετών 1971 και 1972 που χρηματοδοτήθηκαν από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ) επικαλούμενη το γεγονός ότι οι διαπιστωθείσες ανωμαλίες ήρθαν μετά την έκδοση των αποφάσεων.

23 — Απόφαση του Πρωτοδικείου της 31ης Μαρτίου 2005, T-373/03, Solo Italia κατά ΓΕΕΑ - Nuova Sala (PARMI-TALIA) (Συλλογή 2005, σ. II-1881, σκέψη 25).

κανονισμού 40/94, δεν παρέβη τα άρθρα 63 του κανονισμού 40/94 και 135, παράγραφος 4, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου εκ του λόγου ότι απέρριψε το αίτημα ακυρώσεως της επίδικης αποφάσεως λόγω μη εφαρμογής του άρθρου 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 40/94. Αυτός ο λόγος αναιρέσεως είναι αβάσιμος.

αποφανθεί το Πρωτοδικείο επί της αιτιάσεως που στηριζόταν στο άρθρο 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 40/94, το Πρωτοδικείο θα έπρεπε, σε κάθε περίπτωση, να παραπέμψει την υπόθεση ενώπιον του τμήματος προσφυγών προκειμένου να παράσχει στην αναιρεσείουσα τη δυνατότητα να αποδείξει τον εν λόγω ισχυρισμό της ενώπιον του τμήματος προσφυγών.

Ε — Επί του πέμπτου λόγου αναιρέσεως που στηρίζεται στην προβαλλόμενη παραβίαση του άρθρου 63 του κανονισμού 40/94 και των άρθρων 44, 48 και 135, παράγραφος 4, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου διότι απέρριψε ως απαράδεκτο το αίτημα παραπομπής της υποθέσεως ενώπιον του τμήματος προσφυγών

1. Επιχειρήματα των διαδίκων

87. Η αναιρεσείουσα φρονεί ότι η απόφαση του Πρωτοδικείου παραβιάζει το άρθρο 63 του κανονισμού 40/94 και τα άρθρα 44, 48 και 135, παράγραφος 4, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, δεδομένου ότι απέρριψε ως απαράδεκτο το προβληθέν επικουρικό κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση αίτημα να παραπέμψει το Πρωτοδικείο την υπόθεση στο τμήμα προσφυγών, προκειμένου να παράσχει τη δυνατότητα στην αναιρεσείουσα να αποδείξει τη φήμη του σήματος OBELIX. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση ενώπιον του Πρωτοδικείου, η αναιρεσείουσα ζήτησε, στην περίπτωση που το Πρωτοδικείο δεχόταν το κύριο αίτημά της, να αναγνωρισθεί ότι το τμήμα προσφυγών παρέβη το άρθρο 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 40/94 ή το αίτημά της να

88. Η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι, πρώτον, το αίτημα παραπομπής ενώπιον του τμήματος προσφυγών προκειμένου να της παρασχεθεί η δυνατότητα να αποδείξει τον ισχυρισμό που στηρίζεται στο άρθρο 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 40/94 δεν αποτελεί «νέο» αίτημα, αλλά επικουρικό σε σχέση με το κύριο αίτημα που στηρίζεται στο άρθρο 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 40/94. Αυτό το επικουρικό αίτημα υπολείπεται κατ' ανάγκην του κύριου και, ως εκ τούτου, δεν αποτελεί «νέο» αίτημα κατά την έννοια της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Δεύτερον, το Πρωτοδικείο φαίνεται να θέτει ως αφητηρία του μία έννοια του «αντικείμενο[υ]» του άρθρου 135, παράγραφος 4, του Κανονισμού Διαδικασίας του, η οποία μεταβάλλεται κάθε φορά που κάποιο «αίτημα» προστίθεται στο αρχικό, ανεξαρτήτως της φύσεως ή της συνάφειάς του. Το αντικείμενο της διαφοράς ενώπιον του τμήματος προσφυγών ήταν αν το σήμα MOBILIX μπορούσε να καταχωρισθεί ως κοινοτικό σήμα για το σύνολο ή μέρος των προϊόντων για τα οποία είχε κατατεθεί, δεδομένης της ανακοπής που άσκησε η αναιρεσείουσα βάσει του σήματός της OBELIX. Η αναιρεσείουσα ουδόλως μετέβαλε το αντικείμενο αυτό, το δε κύριο αίτημα περί ακυρώσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως του τμήματος προσφυγών περιελάμβανε κατ' ανάγκην όλα τα συναφή προς αυτό αιτήματα.

89. Η αναιρεσείουσα τονίζει ότι το άρθρο 44 του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου δεν απαγορεύει ούτε ρητώς ούτε σιωπηρώς να διευκρινίζεται το περιεχόμενο του κύριου αιτήματος με επικουρικά αιτήματα σε κάποιο στάδιο της διαδικασίας που έπεται της καταθέσεως του εισαγωγικού δικογράφου. Ομοίως, το άρθρο 48 του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου δεν θέτει κάποια τέτοια απαγόρευση.

90. Το ΓΕΕΑ υποστηρίζει ότι αυτός ο λόγος αναιρέσεως είναι προδήλως αβάσιμος. Επιπλέον, αυτό το αίτημα που διατυπώθηκε ως επικουρικό στηρίζεται σ' ένα νέο ισχυρισμό σύμφωνα με τον οποίο το τμήμα προσφυγών, παραλείποντας να αποφανθεί επί της δυνατότητας εφαρμογής του άρθρου 8, παράγραφος 5, του εν λόγω κανονισμού, παρέβη το άρθρο 74, παράγραφος 1, του κανονισμού 40/94, και δεν προβλήθηκε από την αναιρεσείουσα παρά μόνον όταν αντιλήφθηκε ότι ο προβληθείς από αυτήν λόγος ακυρώσεως που στηριζόταν στην παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 5, ήταν απαράδεκτος. Δεδομένου ότι αυτό το επικουρικό αίτημα προβλήθηκε το πρώτον κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, το Πρωτοδικείο θα έπρεπε, στηριζόμενο στα άρθρα 44 και 48 του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, να τον απορρίψει ως απαράδεκτο.

2. Εκτίμηση

91. Όπως υπενθύμισα και με τα σημεία 57 και 70, σε σχέση με ενδεχόμενες διαδικαστικές

παρατυπίες, κατά τα άρθρα 225, παράγραφος 1, ΕΚ και 58, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου, η αίτηση αναιρέσεως περιορίζεται στα νομικά ζητήματα. Κατά την τελευταία αυτή διάταξη, η αίτηση αναιρέσεως πρέπει να στηρίζεται σε λόγους συνιστάμενους στην αναρμοδιότητα του Πρωτοδικείου, σε πλημμέλειες κατά την ενώπιον του Πρωτοδικείου διαδικασία που θίγουν τα συμφέροντα του αναιρεσείοντος, καθώς και σε παραβίαση του κοινοτικού δικαίου εκ μέρους του Πρωτοδικείου²⁴. Έτσι, το Δικαστήριο είναι αρμόδιο να ελέγξει αν διαπράχθηκαν πλημμέλειες κατά την ενώπιον του Πρωτοδικείου διαδικασία που θίγουν τα συμφέροντα του αναιρεσείοντος και οφείλει να εξακριβώσει αν τηρήθηκαν οι γενικές αρχές του κοινοτικού δικαίου και οι διαδικαστικοί κανόνες που διέπουν την κατανομή του βάρους αποδείξεως και τη διεξαγωγή της αποδεικτικής διαδικασίας²⁵.

92. Τα αιτήματα των οποίων κάνει μνεία το άρθρο 38, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου και το άρθρο 44, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου εξειδικεύουν το αντικείμενο της αιτήσεως²⁶ και περιέχουν το διατακτικό της αποφάσεως που ο προσφεύγων επιθυμεί να εκδώσει ο κοινοτικός δικαστής²⁷. Συνεπώς, αποτελούν μέρος του αντικειμένου της διαφοράς και πρέπει να διατυπώνονται στο δικόγραφο της προσφυγής.

24 — Απόφαση της 17ης Δεκεμβρίου 1998, C-185/95 P, Baustahl-gewebe κατά Επιτροπής (Συλλογή 1998, σ. I-8417, σκέψη 18).

25 — Απόφαση της 15ης Ιουνίου 2000, C-13/99 P, TEAM κατά Επιτροπής (Συλλογή 2000, σ. I-4671, σκέψη 36).

26 — Rideau J. και Picod F., *Code des procédures juridictionnelles de l'Union européenne*, 2η έκδοση, Παρίσι, 2002, σ. 592.

27 — Βλ., ανωτέρω, Lenaerts, K., Arts, D., Maselis, I., και Bray R., όπ.π., σ. 553.

93. Σε σχέση με την περίπτωση κατά την οποία ο κοινοτικός δικαστής αναγνωρίζει το παραδεκτό των επικουρικών διατυπωθέντων αιτημάτων (*eventualiter*) που υποβάλλονται σε περίπτωση τυχόν απορρίψεως των κύριων αιτημάτων (*principaliter*) που περιέχονται στο εισαγωγικό δικόγραφο²⁸, τα πράγματα διαφέρουν αν προβληθούν επικουρικά αιτήματα κατά τη διάρκεια της δίκης, ή ακόμη και κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση. Πράγματι, τέτοια αιτήματα, έστω και αν διατυπώνονται ως επικουρικά, αποτελούν νέα αιτήματα που τροποποιούν το αντικείμενο της διαφοράς, διότι εκφράζουν αίτημα που υποβάλλεται μετά τη λήξη της δημοσίας τάξεως προθεσμίας που προβλέπεται για την άσκηση της προσφυγής το οποίο θα πρέπει να εξεταστεί σε περίπτωση απορρίψεως των κύριων αιτημάτων.

94. Κατά πάγια νομολογία, το άρθρο 42, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου επιτρέπει στον προσφεύγοντα, κατ' εξαίρεση, να προβάλει νέους ισχυρισμούς προς στήριξη των αιτημάτων που διατύπωσε με το εισαγωγικό δικόγραφο. Αντιθέτως, η διάταξη αυτή ουδόλως παρέχει τη δυνατότητα στον προσφεύγοντα να προβάλει νέα αιτήματα²⁹. Ομοίως, οι ισοδύναμες διατάξεις του άρθρου 48, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου επιτρέπουν, σε ορισμένες περιπτώσεις, την προβολή νέων ισχυρισμών κατά τη διάρκεια της δίκης. Πάντως, οι διατάξεις αυτές δεν μπορούν, σε καμία περίπτωση, να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι επιτρέπουν στους προσφεύγοντες να προβάλουν ενώπιον του κοινοτικού

δικαστή νέα αιτήματα και να τροποποιήσουν με αυτόν τον τρόπο το αντικείμενο της διαφοράς³⁰.

95. Εντούτοις, τυχόν αναδιατύπωση των αρχικών αιτημάτων είναι παραδεκτή υπό την προϋπόθεση ότι περιορίζεται να διευκρινίσει τα αιτήματα του δικογράφου υπό την προϋπόθεση ότι τα αναδιατυπωθέντα αιτήματα υπολείπονται των αρχικών αιτημάτων³¹.

96. Συνεπώς, πρέπει να εξεταστεί αν τα επικουρικά αιτήματα που προέβαλε η αναιρεσείουσα κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση ενώπιον του Πρωτοδικείου αποτελούν αναδιατύπωση υφιστάμενων αιτημάτων ή νέα αιτήματα.

97. Μέσω των επικουρικών αιτημάτων της, η αναιρεσείουσα ζήτησε κατ' ουσίαν από το Πρωτοδικείο να απευθύνει διαταγή στο ΓΕΕΑ να εξετάσει επί της ουσίας τους ισχυρισμούς της, παραπέμποντας την υπόθεση ενώπιον του τμήματος προσφυγών προκειμένου να έχει τη δυνατότητα να αποδείξει ότι το σήμα της χάρει φήμης κατά την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 5, του κανονισμού 40/94. Πρέπει να τονιστεί ότι σκοπός του επικουρικού αιτήματος δεν είναι να διευκρινίσει τις συνέπειες της ακυρώσεως, όπως ισχυρίζεται η αναιρεσείουσα, αλλά να δοθεί εντολή προς το ΓΕΕΑ. Ωστόσο, κατά το άρθρο 63, παράγραφος 6, του κανονισμού 40/94, το ΓΕΕΑ υποχρεούται να λάβει τα

28 — Rideau, J., και Picod, F., *Code des procédures juridictionnelles de l'Union européenne*, όπ.π., σ. 592. Για τη θεωρία σχετικά με τα επικουρικά προβαλλόμενα αιτήματα, βλ., ανωτέρω, Rosenberg, L., Schwab, K.-H., και Gottwald, P., *Zivilprozessrecht*, σ. 649.

29 — Απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 1979, 125/78, GEMA κατά Επιτροπής (Συλλογή τόμος 1979/II, σ. 537, σκέψη 26).

30 — Απόφαση του Πρωτοδικείου της 18ης Σεπτεμβρίου 1992, T-28/90, Asia Motor France κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή 1992, σ. II-2285, σκέψη 43).

31 — Αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 21ης Οκτωβρίου 1998, T-100/96, Vicente-Nufiez κατά Επιτροπής (Συλλογή Υπ.Υπ. 1998, σ. I-A-591 και II-1779, σκέψη 51), και της 2ας Ιουνίου 2005, T-177/03, Strohm κατά Επιτροπής (Συλλογή Υπ.Υπ. 2005, σ. I-A-147 και II-651, σκέψη 21).

μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση της αποφάσεως του κοινοτικού δικαστή. Συνεπώς, το Πρωτοδικείο δεν είναι αρμόδιο να απευθύνει διαταγή προς το ΓΕΕΑ. Πράγματι, σε αυτό το τελευταίο εναπόκειται να συναγάγει τις συνέπειες από το διατακτικό και το σκεπτικό των αποφάσεων του Πρωτοδικείου³².

ΣΤ — *Επί του έκτου λόγου αναίρεσεως που στηρίζεται στην προβαλλόμενη παράβαση των άρθρων 63 του κανονισμού 40/94 και 135, παράγραφος 4, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου λόγω μη αποδοχής ορισμένων εγγράφων*

98. Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η αναίρεσείουσα προέβαλε με τον τρόπο αυτόν ως επικουρικό ένα νέο αίτημα με το οποίο ζήτησε να απευθυνθεί διαταγή προς το ΓΕΕΑ. Με τον τρόπο αυτόν, επιδίωξε να τροποποιήσει το αντικείμενο της διαφοράς.

1. Επιχειρήματα των διαδίκων

99. Το Πρωτοδικείο ορθώς, χωρίς να υποπέσει σε πλάνη περί το δίκαιο, απέρριψε ως νέα αιτήματα απαραδέκτως προβαλλόμενα τα επικουρικά αιτήματα που προβλήθηκαν κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση.

101. Η αναίρεσείουσα υποστηρίζει ότι η απόφαση του Πρωτοδικείου παραβιάζει τα άρθρα 63 του κανονισμού 40/94 και 135, παράγραφος 4, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, στον βαθμό που απέρριψε ως απαράδεκτα ορισμένα έγγραφα που προσκομίστηκαν το πρώτον ενώπιον του Πρωτοδικείου. Συγκεκριμένα, κατά την αναίρεσείουσα, ο Κανονισμός Διαδικασίας δεν θέτει απαγορεύσεις ως προς την προσκόμιση αποδεικτικών στοιχείων ενώπιον του Πρωτοδικείου.

100. Αυτός ο λόγος αναίρεσεως δεν μπορεί να ευδοκιμήσει.

102. Η αναίρεσείουσα επικρίνει τον τρόπο με τον οποίον το Πρωτοδικείο ερμηνεύει την έννοια του αντικειμένου της διαφοράς του άρθρου 135, παράγραφος 4, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου. Συγκεκριμένα, τα πραγματικά περιστατικά που επικαλέστηκε η αναίρεσείουσα για να στηρίξει την

32 — Αποφάσεις του Πρωτοδικείου τη 31ης Ιανουαρίου 2001, T-331/99, Mitsubishi HiTec Paper Bielefeld κατά ΓΕΕΑ (Giroform) (Συλλογή 2001, σ. II-433, σκέψη 33), της 27ης Φεβρουαρίου 2002, T-34/00, Eurocool Logistik κατά ΓΕΕΑ (EUROCOOL) (Συλλογή 2002, σ. 11-683, σκέψη 12), της 3ης Ιουλίου 2003, T-129/01, Alejandro κατά ΓΕΕΑ — Anheuser-Busch (BUDMEN) (Συλλογή 2003, σ. II-2251, σκέψη 22), και διάταξη του Πρωτοδικείου της 6ης Σεπτεμβρίου 2006, T-366/04, Hensotherm κατά ΓΕΕΑ (Συλλογή 2006, σ. II-65, σκέψη 17).

επιχειρηματολογία της δεν αποτελούσαν μέρος του «αντικειμένου», αλλά αποτελούσαν αποδεικτικά στοιχεία στην υπόθεση. Η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι προσκόμισε ενώπιον του Πρωτοδικείου νέα αποδεικτικά στοιχεία για τον λόγο και μόνον ότι το τμήμα προσφυγών, ως τελευταίος βαθμός της διοικητικής διαδικασίας, έκρινε ότι αυτά τα αποδεικτικά στοιχεία δεν αρκούσαν για να αποδείξουν τους ισχυρισμούς της.

103. Κατά την αναιρεσείουσα, είναι επίσης ασυμβίβαστο με τον ρόλο του Πρωτοδικείου, ως πρωτοβάθμιου δικαιοδοτικού οργάνου που ελέγχει τη νομιμότητα των αποφάσεων του ΓΕΕΑ, να αρνείται να λάβει υπόψη του αποδεικτικά στοιχεία που προσκομίζονται ενώπιόν του.

104. Το ΓΕΕΑ υπενθυμίζει ότι ο ρόλος του Πρωτοδικείου συνίσταται στο να ελέγχει τη νομιμότητα των αποφάσεων των τμημάτων προσφυγών και όχι να εξετάζει αν, κατά τον χρόνο που αποφάινεται επί προσφυγής κατ' αποφάσεως του τμήματος προσφυγών του ΓΕΕΑ, μπορεί νομίμως να εκδώσει νέα απόφαση με το ίδιο διατακτικό που είχε η προσβαλλόμενη. Συνεπώς, ουδόλως μπορεί να προσαφθεί στο ΓΕΕΑ ότι ενήργησε παράνομως σε σχέση με τα πραγματικά περιστατικά τα οποία δεν προβλήθηκαν ενώπιόν του. Πραγματικά περιστατικά που προβλήθηκαν ενώπιον του Πρωτοδικείου χωρίς προηγουμένως να έχουν προβληθεί ενώπιον των οργάνων του ΓΕΕΑ πρέπει να απορρίπτονται.

2. Εκτίμηση

105. Όπως υπενθύμισα με τα σημεία 57, 70 και 91, η αίτηση αναιρέσεως περιορίζεται στα νομικά ζητήματα. Συνεπώς, το Πρωτοδικείο είναι το μόνο αρμόδιο να διαπιστώσει και να εκτιμήσει τα κρίσιμα πραγματικά περιστατικά καθώς και τα αποδεικτικά στοιχεία. Συνεπώς, η εκτίμηση αυτών των πραγματικών περιστατικών και αποδεικτικών στοιχείων δεν συνιστά, υπό την επιφύλαξη τυχόν παραμορφώσεώς τους, νομικό ζήτημα υποκείμενο, καθαυτό, στον αναιρετικό έλεγχο του Δικαστηρίου.

106. Πρέπει επίσης να υπομνησθεί ότι, σε περίπτωση ασκήσεως αναιρέσεως, το Δικαστήριο δεν είναι αρμόδιο να εξακριβώνει τα πραγματικά περιστατικά ούτε, κατ' αρχήν, να εξετάζει τα αποδεικτικά στοιχεία που δέχθηκε το Πρωτοδικείο σε σχέση με τα περιστατικά αυτά. Εφόσον, δηλαδή, η προσκόμιση των αποδεικτικών αυτών στοιχείων ήταν νομότυπη και τηρήθηκαν οι γενικές αρχές του δικαίου και οι διαδικαστικοί κανόνες που διέπουν το βάρος αποδείξεως και τη διεξαγωγή των αποδείξεων, το Πρωτοδικείο είναι το μόνο αρμόδιο να εκτιμήσει την αξία που πρέπει να προσδοθεί στα στοιχεία που του έχουν υποβληθεί. Επομένως, η εκτίμηση αυτή δεν αποτελεί νομικό ζήτημα υποκείμενο στον έλεγχο του Δικαστηρίου, με την επιφύλαξη της περιπτώσεως παραμορφώσεως του περιεχομένου των προσκομισθέντων ενώπιον του Πρωτοδικείου αποδεικτικών στοιχείων³³.

33 — Απόφαση της 25ης Ιανουαρίου 2007, C-403/04 P και C-405/04 P, Sumitomo Metal Industries και Nippon Steel κατά Επιτροπής (Συλλογή 2007, σ. I-729, σκέψη 38).

107. Αν και η αναιρεσείουσα θέτει το ζήτημα της παραβίασεως του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου λόγω απορρίψεως των πέντε εγγράφων που προσκόμισε ως απαράδεκτων αποδεικτικών στοιχείων, στην πραγματικότητα πρόκειται για λόγο αναιρέσεως που στηρίζεται στην παραμόρφωση αποδεικτικών στοιχείων.

108. Εντούτοις, εν προκειμένω, δεν συντρέχει περίπτωση παραμορφώσεως των αποδεικτικών στοιχείων ούτε παραβίασεως του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου.

109. Πάντως, έστω και αν υποτεθεί ότι τα πέντε έγγραφα που προσκόμισε η αναιρεσείουσα ενώπιον του Πρωτοδικείου μπορούσαν να αποδείξουν τη φήμη του σημείου OBELIX, ωστόσο δεν διαβιβάστηκαν στο ΓΕΕΑ στο πλαίσιο της διαδικασίας επεξεργασίας της προσβαλλομένης αποφάσεως και δεν αποτέλεσαν αντικείμενο έρευνας εν ευθέτω χρόνω, ήτοι πριν την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως. Πράγματι, στο πλαίσιο διαφοράς που φέρεται ενώπιον του κοινοτικού δικαστή και έχει ως αντικείμενο την ακύρωση αποφάσεως, η νομιμότητα της προσβαλλομένης αποφάσεως πρέπει να εκτιμάται σε συνάρτηση με τα αποδεικτικά και νομικά στοιχεία που υφίστανται κατά την ημερομηνία εκδόσεως της πράξεως³⁴.

110. Παραπέμποντας, με τη σκέψη 16 της αποφάσεώς του, στο άρθρο 135, παράγραφος 4, του Κανονισμού Διαδικασίας του, πρόθεση του Πρωτοδικείου ήταν να τονίσει

τη φύση της διαφοράς που εισάγει η προσφυγή περί ακυρώσεως. Πάντως, το βέβαιον είναι ότι τα πέντε έγγραφα δεν υποβλήθηκαν ενώπιον του ΓΕΕΑ. Για να ληφθούν υπόψη, θα έπρεπε να έχουν υποβληθεί στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας ενώπιον του ΓΕΕΑ.

111. Ο έκτος λόγος αναιρέσεως προβάλλεται αλυσιτελώς.

112. Η αίτηση αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.

VI — Δικαστικά έξοδα

113. Δυνάμει του άρθρου 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, το οποίο έχει εφαρμογή επί της διαδικασίας αναιρέσεως, δυνάμει του άρθρου 118, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα. Επομένως, αν, όπως προτείνω, απορριφθούν όλοι οι λόγοι αναιρέσεως που προέβαλε η αναιρεσείουσα, αυτή πρέπει να καταδικαστεί στα έξοδα της αναιρετικής διαδικασίας.

³⁴ — Απόφαση Γαλλία κατά Επιτροπής (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 22, σκέψη 7).

VII — Πρόταση

114. Βάσει των ανωτέρω αναπτύξεων προτείνω στο Δικαστήριο:

- 1) να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως και
- 2) να καταδικάσει τη Les Éditions Albert René SARL στα δικαστικά έξοδα.